

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Bakalářská práce

2020

Michal Kubánek

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

**Oslavy konce Druhé světové války ve vysílání
Československé a České televize**

Bakalářská práce

Autor práce: Michal Kubánek

Studijní program: Mediální studia

Vedoucí práce: PhDr. Jan Křeček, Ph.D.

Rok obhajoby: 2020

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 30.7.2020

Michal Kubánek

Bibliografický záznam

KUBÁNEK, Michal. *Oslavy konce Druhé světové války ve vysílání Československé a České televize*. Praha, 2020. 49 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce PhDr. Jan Křeček, Ph.D.

Rozsah práce: 61 455

Anotace

Bakalářská práce se věnuje kvantitativní obsahové analýzy mediálního obrazu státního svátku konce 2. světové války v období od roku 1980 až do roku 2020 v hlavních zpravodajských pořadech Československé a České televizi. Cílem práce je popsat vývoj mediálního obrazu zmíněného svátku v průběhu měnících se politických režimů a změny funkce televize, která v této době přešla z funkce státní na funkci media veřejné služby. Zároveň bakalářská práce zkoumá změnu mediálního obsahu státního svátku v závislosti na změnách jeho historického výkladu, který se v rámci zpravodajství a československý a českých zákonů několikrát změnil. V teoretické části se bakalářská práce věnuje významu státních svátku ve společnosti, roli televize jako důležitého media během státních a náboženských svátků a historickému vývoji výkladu československého a posléze českého státního svátku konce 2. světové války, u kterého se neměnil pouze historický výklad, ale i jeho samotný název. Všechny tyto aspekty bakalářská práce dává do souvislostí a v praktické části se snaží odpovědět na vědecké otázky *Jak se měnil mediální obraz státního svátku konce 2. světové války v hlavním zpravodajských pořadech Československé a České televizi a Jakým aktérům konce 2. světové války se v průběhu posledních 40 let poskytoval největší prostor a jak se o nich informovalo.*

Annotation

The bachelor's thesis focuses on the quantitative content analysis of the media image of the national holiday of the end of II. World War in the period from 1980 to 2020 in the main news broadcast of Czechoslovak and Czech Television. The aim of this work is to describe the development of the media image, which changes during the changing political regimes and changes in the function of television, which at this time survives from the function of national medium to the medium of public service. The possibilities of the bachelor's thesis examine the changes in the media content of the national holiday in connection with its historical interpretation, which has changed several times within the news and Czechoslovak and Czech laws. In the theoretical parts of the bachelor's thesis focusing on public holidays in society, role of television as important medium during national and religious holidays and historical conversation with the Czechoslovak and later the Czech national holiday at the end of II. World War, the name itself. They use all these aspects of the bachelor thesis so that they can be used for scientific questions. How the media image of the national holiday

of the end of World War II changed in news programs provided the greatest space and how it was reported.

Klíčová slova

Kvantitativní obsahová analýza, státní svátek, zpravodajství, revoluce, demokracie, komunismus, 2. světová válka, osvobození, Československá televize, Česká televize, mediální obraz, historie

Keywords

Quantitative content analysis, public holidays, news, revolution, democracy, communism, II. World war, liberty, Czechoslovak television, Czech television, media image, history

Title

Celebrations of end World War II in broadcasting Czechoslovak and Czech television

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu bakalářské práce PhDr. Janu Křečkovi, Ph.D. za usměrnění tématu a při vypracovávání bakalářské práce, své rodině za trpělivost a zaměstnancům Badatelny APF ČT za vstřícný přístup a poskytnutí potřebných archivních materiálů.

Obsah	
ÚVOD	2
1 VÝZNAM STÁTNÍCH SVÁTKŮ V ČESKOSLOVENSKU A ČESKÉ REPUBLICE	4
1.1 HISTORICKÝ VÝVOJ STÁTNÍHO SVÁTKU 8. KVĚTNA DEN VÍTĚZSTVÍ A 9. KVĚTNA <i>DEN OSVOBOZENÍ ČSSR SOVĚTSKOU ARMÁDOU</i>	8
1.2 VÝZNAM TELEVIZE BĚHEM STÁTNÍCH SVÁTKŮ	11
2 METODOLOGIE	15
2.1 VÝSLEDKY OVĚŘENÍ SPOLEHLIVOSTI ZÍSKANÝCH DAT	17
2.2 VÝZKUMNÉ OTÁZKY A HYPOTÉZY	17
2.3 POPIS SLEDOVANÝCH PROMĚNNÝCH	21
3 VYHODNOCENÍ VÝZKUMU	24
3.1 JAK SE MĚNIL MEDIÁLNÍ OBRAZ STÁTNÍHO SVÁTKU KONCE 2. SVĚTOVÉ VÁLKY V HLAVNÍM ZPRAVODAJSKÝCH POŘADECH ČESKOSLOVENSKÉ A ČESKÉ TELEVIZE?	24
3.2 JAKÝM AKTÉRŮM KONCE 2. SVĚTOVÉ VÁLKY SE V PRŮBĚHU POSLEDNÍCH 40 LET POSKYTOVAL NEJVĚTŠÍ PROSTOR A JAK SE O NICH INFORMOVALO	31
ZÁVĚR	35
SUMMARY	37
POUŽITÁ LITERATURA	39
SEZNAM PŘÍLOH	46
PŘÍLOHY	47

Úvod

Základní myšlenkou bakalářské práce je popsat pomocí kvantitativní obsahové analýzy změnu mediálního obrazu státního svátku konce 2. světové války v hlavních zpravodajských relacích Československé televize a České televize. Státní svátek *Dne vítězství* je jediným českým státním svátkem, který byl uzákoněn jak za minulého komunistického režimu, tak i v demokratickém uspořádání. V průběhu času se měnil jeho ideologický základ, název, a dokonce den, ve kterém jej československý a později český národ slavil a dodnes slaví. Všechny tyto změny se musely projevit i v mediálním obrazu státního svátku.

Další důvod pro výzkum mediálního obrazu státních svátků je jejich role ve společnosti. Státní svátky mají důležitou roli v sebeurčení jednotlivců – ukazují jim, ke kterému národu patří, a utvrzují je v tom, že jejich původ a domov je jasně definován. Důležitost státních svátků pro občany České republiky potvrzuje i veřejný průzkum společnosti CVVM, *Vztah Čechů ke státním svátkům*, ze kterého vyšlo, že je důležité si státní svátky připomínat.¹

Abych dokázal definovat výzkumné otázky a hypotézy, věnoval jsem se nejdříve významu státních svátků ve společnosti a vývoji historického významu státních svátků *Den osvobození Sovětskou armádou od fašismu*, *Den osvobození* a *Den vítězství*. Všechny názvy měly své ideologické odůvodnění, stejně tak jejich postupné přejmenování. V tomto bádání jsem čerpal především ze zákonů a zápisů z jednání jednotlivých zákonodárných institucí.

Poslední bod bádání v teoretické části se týká role televize během státních svátků. Studií k této tématice existuje velmi málo. Nejvíce se společenským svátečním událostem v mediích věnuje Elihu Katz, který kromě společného díla s Danielem Dayanem, *Media Events*, vypracoval se svými studenty i výzkum *Holiday Broadcasting*, ve kterém definovali čtyři role televize při státních a náboženských svátcích.

Další motivací ke zpracování tohoto tématu bylo nashromáždit fakta, kterými bych mohl argumentovat v diskuzích srovnávajících současné fungování zpravodajství s tím minulým. Informace z teoretické části jsem využil pro vytvoření jednotlivých hypotéz v praktické části bakalářské práce. V této části jsem pracoval s videoarchivem České televize a jelikož jsem se rozhodl zkoumat dvě politicky odlišná období, musel jsem obě jasně definovat. Archiv

¹ CVVM. Vztah Čechů ke státním svátkům – říjen 2019. Dostupné také z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5065/f9/ov191211.pdf

České televize zpravodajských pořadů je totiž digitalizovaný v celé své šíři jen do roku 1980. Starší záznamy jsou kusé a obsahují pouze některé segmenty zpravodajských pořadů. Jediný zpravodajský pořad, který pro můj výzkum připadal v úvahu, byla hlavní zpravodajská relace Československé televize a její následovnice, České televize. Výběrem tohoto pořadu jsem zajistil co největší homogenost zdroje dat. Současný hlavní zpravodajský pořad ČT jsou *Události*, které jsou následovníkem hlavního zpravodajského pořadu ČST, *Televizních novin*. V historii hlavního zpravodajského pořadu ČST se na začátku 90. let objevil ještě jeden název, *Deník ČST*. Celkové zkoumané období bylo od roku 1980 do roku 2020. Jediný rok, který nebyl do výzkumu zařazen, neboť jeho záznam nebyl v archivu ČT dohledatelný, je rok 1985. Ve všech statistikách proto zůstává nevyplněn.

Během tvorby bakalářské práce jsem objevil nové zdroje informací, které se mi zdály hodnotově přínosnější než ty, které jsem uvedl v tezi. Proto jsem některé zdroje z teze nevyužil, a naopak použil nově objevené. Zároveň jsem oproti schválené tezi zjednodušil obsah. Největším odchylným prvkem je vynechání kvalitativní obsahové analýzy, pro kterou mi bohužel nezbyl čas a zároveň by již znamenala naddimenzování bakalářské práce na násobek požadovaného rozsahu. Zároveň jsem usoudil, že získaná data z kvantitativní obsahové analýzy jsou dostatečná pro zodpovězení vědeckých otázek a jednotlivých hypotéz.

1 Význam státních svátků v Československu a České republice

Základní sociologická definice národa v *Sociologickém slovníku* je popsána takto: „Národ je osobitě a uvědomělé kulturní a politické společenství, na jehož utváření mají největší vliv společné dějiny a společné území.“² Už na základě této definice zjišťujeme, že historické události jsou pro národ jedním ze základních kamenů jeho existence. K dalším znakům patří vlastní jazyk, kultura a společné politické společenství, tedy stát.³ Pro stát je důležitá symbolika, ať už oficiální, nebo neoficiální, která definuje jeho hodnoty a svrchovanost. K této symbolice se vztahují i konkrétní symboly. Mezi nejznámější patří státní symboly definované *Ústavou České republiky*. Mezi tyto oficiální státní symboly je zařazen malý a velký státní znak, státní barvy, státní vlajka, prezidentská standarta, státní pečeť a státní hymna. Následně existují i další státní symboly důležité pro zmíněnou svrchovanost státu. Nejsou uvedeny v *Ústavě České republiky*, ale jsou upraveny běžnými zákony. Řadí se mezi ně již zmíněný jazyk nebo například hlavní město Praha, národní kulturní památky, státní vyznamenání a státní svátky.⁴

Státní svátky představují především důležité milníky v historii národa a státu. Připomínají zásadní historické události a osobnosti, které určitým způsobem utvářely samotnou podstatu národa. To, že jsou zakotveny v zákonech, vytváří na společnost apel, aby si je připomínala a zachovávala i pro další generace. I proto je zřízen Institut pracovního klidu, který nabízí kolektivní interpretaci existence státnosti a svrchovanosti národa. Jednotliví občané se mohou identifikovat se svou vlastí a uvědomit si, že jejich osud je spjat se zemí, ve které žijí, a jejich osud se tím liší od ostatních národů po celém světě.⁵

Z těchto sebeurčujících důvodů pro jednotlivce i pro stát jsou státní svátky důležité pro každý politický režim, který v daný moment a v konkrétním státě vládne. Pokud dojde ke

² JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-269-0.

³ tamtéž

⁴ ŠIMÍČEK, Vojtěch, Jan FILIP, Pavel MOLEK, Lenka BAHÝLOVÁ, Milan PODHRÁZKÝ, Radovan SUCHÁNEK a Ladislav VYHNÁNEK. *Ústava České republiky – Komentář*. Praha: Linde Praha, 2010. 1536 s. ISBN 978-80-7201-814-7.

⁵ SUCHÁNEK, Radovan. *Vývoj svátkového práva od vzniku ČSR po současnost*. Suchánek, Radovan. In: *Státnost česká a československá – tradice a kontinuita. Příspěvky přednesené na vědecké konferenci konané ve dnech 4.-5. 6. 1998 v Zahrádkách/Praha: Univerzita Karlova – Karolinum, 1999 s. 103-114.*

změně vládnoucího režimu, logicky se mění i společenské hodnoty, které jsou prosazovány. Pomocí společenských hodnot každý režim definuje vývoj státu a obhájí jimi právoplatnost své existence, a tím pádem si přizpůsobuje podstatu a obsah státních oslav.⁶ Oslava státních svátků má i další funkce a své specifika. Neoddiskutovatelnou funkcí je zachovávání tradic, nejen oficiálních státních, ale také lidových nebo náboženských. Specifický pro státní svátky je jejich průběh, ať už z pohledu jednotlivce, nebo institucí. Zvykem jsou určité slavnostní rituály. Nejčastějším rituálem je vyvěšování státních vlajek na významných společenských místech (úřady, školy, státní instituce apod.), veřejné proslovy a veřejné manifestace a oslavy, ať už organizované veřejností, nebo státem. Při nejdůležitějších státních svátcích jsou udělovány státní vyznamenání. Z pohledu společenského je jednou z nejdůležitějších funkcí oslav státních svátků identifikace jednotlivce, případně celé rodiny se společností, ve které žije. Další důležitou funkcí je edukace. V průběhu státních svátků dochází k předávání kolektivních hodnot dalším generacím.⁷

Jestliže státní svátky pomáhají k identifikaci jednotlivců a celých rodin s národem a jeho osudem, logicky se musí při změnách režimu změnit i interpretace jednotlivých státních svátků.⁸ Problém nastává, pokud vládnoucí režim státní svátky zneužívá k protlačování pouze své ideologie. Nejčastěji se takto děje u totalitních režimů, které ze státních svátků vytvářejí události velkolepých rozměrů, aby potvrdily svou legitimitu a vyvolaly dojem silné veřejné podpory. Z těchto důvodů totalitní režimy přecházejí k vytváření nových vlastních státních svátků, rušení některých stávajících svátků nebo případně k jejich přejmenování.⁹ Propojení s názvem státního svátku a ideologií vládnoucího režimu podrobněji rozebírám v kapitole *Historický vývoj státního svátku 8. května – Den vítězství a 9. května – Den osvobození ČSSR sovětskou armádou*, kde se konkrétně věnuji jednotlivým změnám názvů. Konkrétním příkladem přejmenování a přizpůsobování svátku vládnoucímu totalitnímu režimu je *28. říjen*. Oslav výročí založení Československa se za první republiky účastnilo

⁶ SUCHÁNEK, Radovan. Vývoj svátkového práva od vzniku ČSR po současnost. Suchánek, Radovan. In: Státnost česká a československá – tradice a kontinuita. Příspěvky přednesené na vědecké konferenci konané ve dnech 4.-5. 6. 1998 v Zahrádkách/Praha: Univerzita Karlova – Karolinum, 1999 s. 103-114.

⁷ FROLEC, Václav. Čas života. Brno, 1985. ISBN 47-006-85.

⁸ tamtéž

⁹ OZOUF, Mona. Revoluční svátky: 1789-1799. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2006. ISBN 80-732-5094-2.

celé politické spektrum a také velmi široká soukromá sféra a veřejnost. Skládal se hold nejen T. G. Masarykovi, ale také československým legionářům a připomínala se první světová válka. Po nástupu komunistického režimu byl 28. říjen postupně degradován a v roce 1951 přejmenován na *Den znárodnění*. Komunistická vláda tím odvrátila pozornost od výročí demokratického Československa a začala si 28. říjen připomínat jako den znárodnění. V roce 1948 totiž došlo k znárodnění bank, průmyslu, pojišťoven a dalších institucí. V průběhu let byl svátek ještě pozměněn pouze na takzvaný významný den. Svého původního smyslu opět dostal až v roce 1988, kdy byl 28. říjen opět označen za státní svátek a byl pojmenován jako *Den vzniku samostatného Československa*.¹⁰

Jak už bylo zmíněno, totalitní režimy často sváteční dny zneužívaly pro propagaci svých nových hodnot, k oslavám vlastní existence, a dokonce k vymezování se proti nepřátelským ideologiím. Oslavy byly často uměle organizovány a postrádaly efekt spontánnosti. Dlouhodobá umělá organizovanost nakonec vyústila ve všeobecný úpadek oslav, ze kterých zůstala pouze vnější schránka – tedy výzdoba a proslovy na tribuně. Naopak jim chybělo přirozené zapojení veřejnosti. Nejzářnějším příkladem jsou prvomájové oslavy za minulého režimu. V jednotlivých letech lze pozorovat organizační rutinazaci. Změn k větší atraktivitě bylo velice málo. Akce se pořádaly přes jasně daný vzorec z předešlých let a ze slavností se stala každoroční nutnost.¹¹ Tohoto jevu si v socialistických režimech všiml sociolog Lane Christel a nazval ho „vyprázdněnost rituálu“. Slavnostní společenské rituály ztrácejí dřívější společenský význam a společenský respekt, protože se klade důraz na propagandistické symboly, ideologii a využívá se k oslavám socialistické společnosti a soudružnost s dalšími socialistickými zeměmi. Společnost takové zneužívání začala postupně vnímat, přestala takovým rituálům přikládat důležitost a začala je považovat za povinnosti, nikoli za události, které ji mají tmelit a připomínat její společné základy. Fenomémem vyprázdněnosti rituálu byla nejvíce zasažena generace Husákových dětí, která zbytek socialistického režimu prožila v takzvané normalizaci, což zcela změnilo její pohled na státní oslavy. Nedůvěru, kterou si tato generace vůči podobným akcím vybudovala, si přenesla i do současnosti.¹² Všechny zmíněné propagandistické atributy jsou zakotveny v československém svátkovém právu

¹⁰ SOBOTKOVÁ, Jitka. Komunistické slavnosti v Československu v letech 1948–1989. Olomouc, 2011. Disertační práce. Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci Katedra historie. Vedoucí práce Prof. PhDr. Jana Burešová, CSc.

¹¹ tamtéž

¹² tamtéž

před rokem 1989, které podrobně rozebírám v další kapitole o historickém vývoji mnou zkoumaného státního svátku.

Pokud se podíváme na vývoj oslav po roce 1989, zjistíme, že se diametrálně změnil. Nový prozápadní směr společnosti nabídl širší škálu zábavy a konzumní způsob oslav. Celková změna společenského klimatu umožnila odklon od každodennosti a rutiny. Jelikož lidé měli možnost výběru a kreativní seberealizace během volných dní, pokračoval úpadek oficiálních státních oslav. Na druhou stranu vznikaly občanské iniciativy, které během těchto dní organizovaly oslavy podle vlastních představ, a přibývaly folklórní slavnosti, hudební festivaly nebo pamětnické a sportovní události. S narůstajícím konzumem a zvyšující se životní úrovní se tak nedělo pouze v bývalých socialistických státech, ale podobný jev se projevil i v tradičních demokratických zemích.¹³ Můžeme tedy říct, že vyprázdněnost rituálu nedocházelo pouze zneužíváním historických událostí a osobností k propagandě, ale u části společnosti i novým konzumním životem. U další části společnosti demokratický režim umožnil vrátit státním svátkům původní podstatu přirozenou cestou. Tento trend můžeme částečně sledovat v pravidelném průzkumu veřejného mínění Sociologického ústavu AV, který se v dlouhodobých intervalech dotazuje veřejnosti na její vztah k českým státním svátkům a na to, jak důležité je připomínat si jejich význam. Z výzkumu s názvem *Naše společnost* vychází, že česká veřejnost pokládá za nejdůležitější připomínat si *Den vzniku československého státu*. Na druhém místě se umístil *Štědrý den* a třetí nejdůležitější svátek je *Den vítězství*. Všechny tyto tři svátky uvedlo více než 90 % respondentů jako důležité události, které bychom si měli připomínat. Méně než 10 % respondentů uvedlo, že jsou nedůležité. Na dalším pořadí se umístil *Den boje za svobodu a demokracii*, *Den upálení Jana Husa*, *Den Cyrila a Metoděje*, *Den obnovy českého státu*, *Velikonoční pondělí*, *Svátek práce* a *Velký pátek*.¹⁴ Umístění *Velkého pátku* na posledním místě lze vysvětlit jeho relativně nedávným zavedením a zároveň vysokým procentem ateismu v České republice. *Svátek práce* na předposledním místě si lze již částečně vysvětlit dříve zmíněným pojmem „vyprázdněnost rituálu“. Ve veřejnosti je stále zakořeněn silný vztah mezi tímto svátkem a komunistickým režimem. Zároveň lze předpokládat, že u ostatních svátků, které byly také

¹³ VÁLKA, Josef: Homo festivans. In: Slavnosti a oslavy na dvorech a v rezidenčních městech raného novověku. Opera historica 8. České Budějovice, 2000.

¹⁴ CVVM. Vztah Čechů ke státním svátkům – říjen 2019. Dostupné také z:

https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5065/f9/ov191211.pdf

zneužívány k propagandě, se kvůli snazší interpretaci jejich historického původu lépe narovnává jejich význam – 28. říjen a 8. květen.

Z celkových výsledků lze usoudit, že státní svátky jsou skutečně důležité pro identifikaci jednotlivců se státem, protože na prvních místech se umístily svátky týkající se přelomových událostí České republiky, potažmo Československa. Obecně z výzkumu vyšlo, že Češi pokládají za důležité si státní svátky připomínat. V tiskové zprávě k průzkumu je uvedeno shrnující hodnocení: „U všech státních a ostatních svátků, na něž jsme se ve výzkumu dotazovali, jednoznačně převažuje hodnocení, že je důležité si je připomínat.“¹⁵

1.1 Historický vývoj státního svátku 8. května Den vítězství a 9. května Den osvobození ČSSR Sovětskou armádou

Historie státního svátku konce 2. světové války je velmi bohatá. Samotné zavedení tohoto svátku bylo zajímavé a už při jeho schvalování se vedla diskuze o datu, na které měl svátek připadnout. První návrh zákona k připomenutí konce 2. světové války předložil československý prezident Dr. Edvard Beneš. Pro tento svátek vybral datum 5. května, kdy začalo Pražské povstání. 5. květen byl vnímán Čechy jako začátek konce okupace německými vojsky. Proti tomuto datu protestovali Moravané, kteří výběr 5. května považovali za vrchol pragocentrismu. Slováci naopak proti tomuto datu neprotestovali, protože za konec války považovali 29. srpna, kdy v roce 1944 vyzvalo Slovenské vojenské ústředí v Banské Bystrici ke Slovenskému národnímu povstání. Na základě rozepří s Moravany a nezájmu Slováků nebyl zákon Edvarda Beneše přijat.¹⁶

V následujících letech byl československý lid nadále rozdělen. Tentokrát se jednalo spíše o geograficko-politický střet. Obyvatelé příklánějící se spíše k prozápadní politice považovali za správné datum čas přesného nabytí mírové dohody z Remeše, 8. května 1945. Naopak druhá strana obyvatel, příklánějící se spíše k Sovětskému svazu, prosazovala 9. května, které

¹⁵ CVVM. Vztah Čechů ke státním svátkům – říjen 2019. Dostupné také z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5065/f9/ov191211.pdf

¹⁶ KUČERA, Milan. Právní úprava státních svátků v České republice: Historický vývoj, současný stav a mikrokomparatistická právní studie. Praha, 2007. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze.

je Rusy uznáváno jako oficiální konec 2. světové války.¹⁷ Tento střet pokračoval několik let až do roku 1951, kdy byl přijat první zákon č. 93/1951 sb., který zavedl státní svátek *Výročí osvobození Československa Sovětskou armádou*.¹⁸ Zajímavostí je, že se jednalo o jediný státní svátek v celém kalendářním roce. Komunistický režim potřeboval potvrdit svou legitimitu a posílit tak svůj politický vliv. Jak jsme uvedli v předchozí kapitole, národ je založen i na dějinných událostech a jejich připomínání si prostřednictvím státních svátků.¹⁹ Komunistický režim si to velmi dobře uvědomoval a v důvodové zprávě ke schválenému zákonu uvádí: „Státní svátky všech zemí připadají na výroční dny událostí důležitých pro vznik státu, respektive pro vznik jeho politicko-mocenské soustavy. Tak na příklad státním svátkem SSSR je 7. listopad – výročí Velké říjnové socialistické revoluce. Státním svátkem Francie je 14. červenec, výročí francouzské buržoasní revoluce. V Československu byl až dosud podle zákona č. 555/1919 Sb. státním svátkem 28. říjen, na jehož výročí se váže vznik předmnichovské republiky. Osvobození Československa Sovětskou armádou, které vyvrcholilo osvobozením Prahy dne 9. května 1945, má rozhodující význam pro vznik lidově demokratické republiky u nás. Proto se v nové zákonné úpravě prohlašuje za státní svátek 9. květen.“²⁰ Naopak dosavadní státní svátek 28. října byl zrušen a byl zařazen pouze mezi dny pracovního volna a přejmenován na *Den znárodnění*: „28. říjen 1945 splnil tužby lidu a uskutečnil to, co po 28. říjnu 1918 vyrvala lidu buržoasie; v Československé republice se stal lid vládcem ve své vlasti a znárodněním učinil první rozhodný krok k socialismu. 28.

¹⁷ KUČERA, Milan. Právní úprava státních svátků v České republice: Historický vývoj, současný stav a mikrokomparatistická právní studie. Praha, 2007. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze.

¹⁸ Zákon o státním svátku, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech. Praha: Národní shromáždění, 1951. Dostupné také z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=93&r=1951>

¹⁹ JANDOUREK, Jan. Sociologický slovník. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-269-0.

²⁰ Důvodová zpráva k návrhu na úpravu svátkového práva, tisk č. 587. Praha: Národní shromáždění, 1951. Dostupné také z: https://www.psp.cz/eknih/1948ns/tisky/t0587_00.htm

říjen se tak stal po osvobození dnem oslav znárodnění a je také výročním dnem slavnostního vyhlášení jak dvouletého, tak pětiletého hospodářského plánu.²¹

Tento zákon přetrval 40 let, než přišla změna režimu a tím pádem i potřeba změny stávajících zákonů pro účel demokratického uspořádání. Mnou zkoumaný státní svátek připadající na 9. května došel změn prostřednictvím hned prvního přijatého zákona týkajícího se svátkového práva. Federální shromáždění přijalo v roce 1990 novelu č. 167/1990 Sb., která přejmenovává státní svátek 9. května – *Výročí osvobození Československa Sovětskou armádou* na *Den osvobození od fašismu*. Zajímavostí je, že během legislativního procesu proběhl návrh, aby byl 9. květen zrušen jako státní svátek a prohlášen pouze za den pracovního klidu. Tento záměr ovšem stále počítal s přejmenováním na *Den osvobození od fašismu*.²²

Novelizací zákona získal 9. květen nový historický pohled. Nejednalo se už o den oslavující pouze sovětskou armádu, což vyvolávalo dojem silného komunistického režimu. Na tento den se konečně mohlo nahlížet z obecné roviny jako na konec fašismu v Československu. To ovšem neznamena, že by se přestaly uznávat zásluhy Sovětské armády. Pouze zmizelo výhradní privilegiování konce 2. světové války v Československu Sovětské armádě a začali se uctívat i další protagonisté, kteří se o osvobození Československa zasloužili.²³ Na začátku 90. let se jednalo o zlatou střední cestu během transformace z komunistického režimu na demokratický. Ovšem otázkou času bylo, kdy se objeví stejné diskuze, jako tomu bylo po konci 2. světové války v průběhu tzv. třetí republiky. Jak jsme již zmínili, obyvatelstvo se rozdělovalo na dvě skupiny. Prozápadne smýšlející obyvatelé se přikláněli k přiřazení konce 2. světové války na 8. května, kdy byla podepsána mírová dohoda, a obyvatelé inklinující k Sovětskému svazu prosazovali státní svátek konce 2. světové války 9. května. Téma přišlo opět na půdu Federálního shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky v roce 1991. V květnu byl přijat nový zákon 218/1991 Sb., který mění datum *Dne osvobození od*

²¹ Důvodová zpráva k návrhu na úpravu svátkového práva, tisk č. 587. Praha: Národní shromáždění, 1951. Dostupné také z:

https://www.psp.cz/eknih/1948ns/tisky/t0587_00.htm

²² SOCHA, Jan. Utváření a proměny historických narativů v době společenských a politických změn v průběhu let 1988-1990. Praha, 2010. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce PhDr. Jan Randák, Ph.D.

²³ SOCHA, Jan. Utváření a proměny historických narativů v době společenských a politických změn v průběhu let 1988-1990. Praha, 2010. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce PhDr. Jan Randák, Ph.D.

fašismu z 9. května na 8. května. Předkladatel zákona, Miloš Zeman, odůvodňoval změnu jako snahu odstranit politicky motivovanou a často zneužívanou osvoboditelskou legendu a při označování státního svátku nadále respektovat historická fakta. Přiklonil se k táboru, který považoval za konec 2. světové války den, kdy vstoupila v platnost kapitulace německých vojsk v Remeši, jako je tomu i u ostatních zemí severoatlantického uskupení.²⁴

Poslední změnou, kterou státní svátek 8. května prošel, je jeho další přejmenování. V roce 2003 navrhl poslanec Karel Šplíchal za stranu ČSSD změnu názvu z *Den osvobození od fašismu* na *Den vítězství*. Změnu zákona odůvodňoval na schůzi sněmovny takto: „Přemýšlel jsem o 8. květnu, Dnu osvobození, a došel jsem k závěru, že přece jenom Den osvobození vyjadřuje určitou pasivitu, určitou závaznost někomu, něčemu, a myslím si, že naše tradice a naše republika by si zasluhovaly určitou změnu, a to Den vítězství.“ Dalším důvodem bylo to, že i českoslovenští legionáři a odbojáři bojovali proti fašismu, tudíž je potřeba tento den oslavovat i jako vítězství Československa. Nikoli vnímat tento den jako pasivní osvobození někým druhým.²⁵

Z vývoje zákonů ke státnímu svátku konce 2. světové války lze vyčíst genezi pohledu na výklad historie. Od prvního pokusu uzákonit tento den jako státní svátek byla vidět národní hrdost a uvědomění si, že i Čechoslováci se zasloužili o své osvobození a konec války. Komunistický režim si výklad konce války přizpůsobil svým propagandistickým účelům. Po sametové revoluci trvalo ještě dalších deset let, než státní svátek *Den vítězství* doznal svého původně zamýšleného významu.

1.2 Význam televize během státních svátků

Vysílání jednotlivých televizí je založeno na programové týdenní periodicitě, která se přizpůsobuje i jiné rovině, a to rovině časové. Rovina časovosti se v programovém schématu projevuje přizpůsobením vysílání institucionálním a kalendářním prvkům. Z pohledu kalendářního času se obsah a struktura programu přizpůsobuje nejen pracovním a víkendovým dnům, ale také například letním prázdninám, a hlavně výročí významných

²⁴ 218/1991 Sb. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 93/1951 Sb., o státním svátku, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech, ve znění pozdějších předpisů. Praha: Federální shromáždění České a Slovenské Federativní republiky, 1991.

²⁵ Stenoprotokol 22. schůze. In.: Praha: Poslanecká sněmovna ČR, 2003, ročník 2003. Dostupné také z: <https://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/022schuz/s022038.htm>

událostí a státním a náboženským svátkům. Své vysílací schéma přizpůsobuje tak, aby korelovalo se svátečním chováním publika. Děti nechodí do školy, dospělí do práce a rodiny spolu tak tráví společný čas doma. Televize tedy v tyto sváteční dny zařazuje do vysílání mediální obsah, který navíc souvisí se svátečním dnem, ale také obsah, který má přitáhnout diváky k obrazovce a se svátečním dnem nemá nic společného. Například během vánočních svátků se vysílací schéma zcela mění. K takové změně dochází každý rok podle podobných pravidel. Můžeme tedy tvrdit, že sváteční programové schéma podléhá rutinizaci.²⁶

Rutinizace probíhá v samotné produkci televizního vysílání. Další otázkou je, jaký význam a funkci má samotná televize během svátečních dnů. Významu televize během svátků se mnoho výzkumů nevěnuje. Jeden z mála výzkumů provedl Elihu Katz v 90. letech. Jak jsem již v prvních kapitolách zmínil, státní svátky hrají důležitou roli v integraci jednotlivců s národem. Právě Elihu Katz ve svém výzkumu *Holiday Broadcasting* zmiňuje roli médií v tomto integračním procesu. Média jsou jedním z předpokladů politické a sociální integrace. Dokáží svůj obsah distribuovat ve stejný čas všem členům společnosti v jejich sdíleném jazyce. Média tak v 19. století setřela regionální a dialektové rozdíly v Evropě.²⁷

Elihu Katz přisuzuje silné sociální a politické integrační funkce v mediích především obsahu týkajícímu se svátečních událostí. Jedná se o přenos událostí naplánovaných vládou nebo některou státní institucí jednoho nebo více národů z míst, které jsou k této příležitosti speciálně určeny. Většinou se týkají hrdinné historické postavy nebo důležité historické události. Charakteristickým znakem událostí je přerušeni rutiny ve vysílání televize a apel na pozornost diváka, jelikož se jedná o zvláštní celonárodní příležitost.²⁸ Během výzkumu přišel na čtyři role televize během svátečních dnů. První roli nazval „Phatic Television“,

²⁶ ŠEBEŠ, Marek. ČAS A TELEVIZE: Čtyři aspekty časové organizace televizního vysílání a každodenního života. *Communication Today*. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2010, (2), 6. Dostupné také z: <https://www.communicationtoday.sk/download/2/2010/Sebes%20-%20CT%20-2010.pdf>

²⁷ MORLEY, David. *Electronic Communities and Domestic Rituals*. SKOVMAND, Michael a Kim Christian SCHRODER. *Media Cultures: Reappraising Transnational Media*. Londýn: Routledge, 1992, s. 66-88. ISBN 9781138699557.

²⁸ KATZ, Elihu. *Broadcasting Holidays*. *Sociological Inquiry*. University of Pennsylvania, 1998, 68(2), 230-241. DOI: 10.1111/j.1475-682X.1998.tb00463.x. ISSN 0038-0245. Dostupné také z: <http://doi.wiley.com/10.1111/j.1475-682X.1998.tb00463.x>

druhou „Television as Supplement“, třetí „Television as Substitute“ a čtvrtou „Innovative Television“.²⁹

„Phatic Television“ neboli ve volném překladu „fatická funkce televize“ vychází z lingvistické fatické funkce podle Romana Jakobsona. Televize dokáže upoutat a udržet pozornost diváka a svou fatickou funkcí jej přenést přímo do centra dění. Tuto funkci lze chápat tak, že při slavnostních událostech využívá speciální jazyk, který diváka zaujme a vystupuje z rutinního, každodenního vysílání. Dále se tvůrce vysílání snaží zvýšit sledovanost pomocí vizualizace „slavnostní“ kamerou, případně vyplnit prázdný vysílací čas dalším dobovým materiálem nebo komentáři k symbolům slavnostní události. Tedy přinést divákům něco navíc, co reální účastníci události nemohou vidět nebo sledovat. Fatická funkce se snaží nabídnout pocit aktivní účasti přímo na místě, ačkoli je člověk u sebe doma. Zajímavostí fatické funkce televize je, že snižuje počet účastníků slavnostních událostí, tím pádem se lidé státních svátků účastní vzdáleně a decentralizovaně.³⁰

„Television as Supplement“ můžeme přeložit jako „televize jako doplněk“. Tato druhá funkce nemá za úkol zprostředkovávat slavnostní rituál. Hlavním atributem je doplnit slavnostní den o speciální odpočinkové elementy. Tedy filmy, seriály a další zábavné pořady. Ovšem i tyto prvky mohou být organizovány oficiální vládní institucí. Předpokládá se, že člověk se osobně účastní svátečních slavností, a tak není potřeba mu další věci zprostředkovávat. Naopak televize mu má vyplnit volný čas odpočinkovým obsahem. Do takové kategorie patří třeba vánoční pozdravy monarchů. Například v USA se mezi tento program počítá slavnostní průvod na den díkuvzdání v New Yorku, ve kterém mají velké zastoupení symboly sdílené lidové kultury. V České republice by do takové kategorie pravděpodobně patřil masopustní průvod. Co se týče filmů, v České republice je nejtypičtějším příkladem vysílání pohádek během státních svátků. Hlavním atributem doplňkové funkce je obohatit sváteční den o vhodnou a vkusnou zábavu. Zatímco „Television as Supplement“ je rekreační funkcí, „Television as Substitute“ je zcela zásadní funkcí pro zachování rituálů a svátků, které se ze společnosti postupně vytrácejí. Jedná se o svátky, o které má obyvatelstvo pouze okrajový zájem – vnímá je pouze jako dny pracovního volna a své aktivity nepřizpůsobují historickému kontextu svátečního dne. V tomto případě televize nahrazuje organizované události v reálném světě a nabízí divákům alternativní způsob účasti

²⁹ Tamtéž

³⁰ Tamtéž

oslav. Konečným efektem je, že svátek se pro určitou část obyvatel přesouvá zcela na obrazovky televizorů a televize se stává nedílnou částí svátečních dnů.³¹

Poslední funkcí je „Innovative Television“, kterou můžeme přeložit jako „televize jako inovátor“. Tato funkce se vymyká v tom, že televize je natolik silné médium, že dokáže vytvořit vlastní rituálové formy. Televize dokáže v publiku vyvolat tak velké očekávání, že svůj volný čas přizpůsobí vysílanému obsahu. Elihu Katz mezi tyto události uvádí americké prezidentské debaty, Superbowl nebo evropskou soutěž Eurovision Song Contest. Ani jedna z těchto událostí neexistovala před vznikem televize, která je zodpovědná za jejich institucionalizaci. Lidé se scházejí napříč rodinami ve svých domovech a společně sledují televizní sváteční rituál. Za datum a čas této události není zodpovědný nikdo jiný než televize. Televize je tedy schopna vytvořit zcela nové rituály, které však nespádají do svátečních rituálů týkající se důležitých historických událostí a osobností národa, ale vysíláním a chováním publika se jim velmi přibližují, ne-li se s nimi shodují.³²

³¹ KATZ, Elihu. Broadcasting Holidays. *Sociological Inquiry*. University of Pennsylvania, 1998, 68(2), 230-241. DOI: 10.1111/j.1475-682X.1998.tb00463.x. ISSN 0038-0245. Dostupné také z: <http://doi.wiley.com/10.1111/j.1475-682X.1998.tb00463.x>

³² Tamtéž

2 Metodologie

Pro praktický výzkum jsem si vybral kvantitativní obsahovou analýzu, která je ideální pro sběr velkého množství dat a jejich analýzu. Výhoda kvantitativní obsahové analýzy je především v možnosti ověřitelnosti výsledků. Jedná se o velmi strukturovanou formu výzkumu, kdy každý krok je jasně definován a podléhá jasným pravidlům. Proto se výsledky mohou interpretovat v číselných hodnotách, grafech a tabulkách. Cílem této metody je kvantitativní popis mediovaných obsahů.³³

Proces kvantitativní obsahové analýzy podléhá jasným výzkumným postupům. Na začátku je potřeba definovat výzkumné téma. V mém případě se jedná o proměnu mediálního obrazu státního svátku k oslavám konce 2. světové války v hlavní zpravodajské relaci ČST a ČT od roku 1980 až do roku 2020. Následuje tzv. operacionalizace, tedy fáze, kdy se určuje metoda výzkumu pro správné zodpovězení zkoumaného tématu. V této fázi jsem si definoval například zpravodajské pořady, které jsem v jednotlivých obdobích sledoval, časový rámec a jednotlivé proměnné, které jsem zkoumal. Například zkoumané období je omezeno celistvostí archivu ČT. V archivu jsou zdigitalizovány celé díly *Televizních novin* pouze od roku 1980 a mladší. Proto jsem zkoumané období musel omezit na rok 1980 až 2020. Jelikož jsem se rozhodl pro období 40 let, které pokrývá dva různé vládnoucí režimy a během kterého došlo k několika technologickým a profesním posunům, omezil jsem vzorek zkoumaných pořadů na konkrétní den, abych dosáhl co největší podobnosti zkoumaných dat. Tedy den, na který v konkrétním roce připadal mnou zkoumaný státní svátek. Po vymezení časového období následuje krok určení kódovací jednotky a jednotlivých proměnných, které jsem podrobně popsal v kódovací knize a kapitole *Popis sledovaných proměnných*.³⁴

Další fází výzkumného procesu je plánování, organizace výzkumu a ověřovací fáze. Tyto fáze předcházejí těsně před samotným sběrem dat. Jelikož jsem nepracoval v týmu, ale samostatně, musel jsem nahradit zaškolování a ověření kódovačů přijatelnou alternativou. Pokud se pracuje v týmu, používá se zkouška spolehlivosti sebraných dat jednotlivými kódovači. Kvalita dat a spolehlivost pracovníku se ověřuje vzorcem:

³³ SCHULZ, Winfried a Irena REIFOVÁ. Analýza obsahu mediálních sdělení. 2., přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

³⁴ Tamtéž

$$SK = 2S/(K_1+K_2)$$

SK = spolehlivost kódovačů

S = počet shodných kódů u jedné proměnné

K₁ = počet kódů proměnné kódovače č. 1

K₂ = počet kódů proměnné kódovače č. 2

Hodnota SK se má pohybovat má u složitějších proměnných pohybovat nad hodnotou 0,7. U jednodušších proměnných se má blížit, co nejvíce hodnotě 1, která znamená absolutní shodu kódovačů.³⁵

Ověření spolehlivosti kódovačů lze použít i u individuálního zkoumání. Pokud někdo výzkum vypracovává samostatně, své měření zopakuje s časovým rozestupem a měření porovná pomocí výše popsaném vzorcem.³⁶

V mém případě jsem náhodně vybral čtyři roky po roce 2000, které jsou přístupné na internetovém portálu iVysílání ČT, jelikož přístup do badatelny APF ČT byl v čase ověřování omezen. Zároveň se jednalo o roky, kdy bylo obtížnější zachytit přechody mezi jednotlivými reportážemi, jelikož pořad *Události* a jeho zpracování je mnohem dynamičtější, než bylo zpracování *Televizních novin* nebo *Událostí* v 90. letech. Do výběru pro ověření spolehlivosti získaných dat jsem zařadil roky 2005, 2011, 2015 a 2016.

Zásadní proměnnou je rozsah příspěvku, který je měřen v časové jednotce, v mém případě v sekundách. Jelikož se jedná o velmi citlivou proměnnou, rozhodl jsem se stanovit toleranční odchylku čtyři sekundy. Hodnoty, které se v měření spolehlivosti dat vejdu do této tolerance, vnímám jako shodné. Druhou proměnnou pro ověření jsem si vybral *pořadí prvního příspěvku týkající se oslav státního svátku v rámci zkoumaného pořadu*. Tato proměnná je důležitá z hlediska hodnocení přikládání důležitosti státního svátku ve zkoumaných zpravodajských pořadů.

³⁵ SCHULZ, Winfried a Irena REIFOVÁ. Analýza obsahu mediálních sdělení. 2., přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

³⁶ Tamtéž

2.1 Výsledky ověření spolehlivosti získaných dat

1) Ověření spolehlivosti proměnné *rozsah příspěvku*

$$S = 24 \quad K_1 = 31 \quad K_2 = 31$$

$$SK_1 = 2 \times 24 / (31 + 31)$$

$$SK_1 = 0,774$$

Výsledná hodnota spolehlivosti kódovače se pohybuje v doporučeném rozmezí, nad 0,7.

2) Ověření spolehlivosti proměnné *pořadí prvního příspěvku týkající se oslav státního svátku v rámci zkoumaného pořadu*

$$S = 31 \quad K_1 = 31 \quad K_2 = 31$$

$$SK_2 = 2 \times 31 / (31 + 31)$$

$$SK_2 = 1$$

Hodnota spolehlivosti kódovače je rovna 1, tedy ověřovací měření vyšlo zcela stejně, jako první měření. Tato hodnota se i očekávala, jelikož se jedná o jednodušší proměnnou pro měření. Podobná proměnná je například datum pořadu.³⁷

Tímto jednoduchým testem jsem si vyzkoušel další neoddělitelnou fázi kvantitativní obsahové analýzy a zároveň ověřil získaná data. Jelikož test spolehlivosti kódovače vyšel v relacích povolující pokračování výzkumu, mohl jsem přejít k vyhodnocování dat.

2.2 Výzkumné otázky a hypotézy

Cílem tohoto výzkumu je pomocí kvantitativní obsahové analýzy zjistit, jak se měnil mediální obraz státního svátku konce 2. světové války v hlavní zpravodajské relaci v Československé a České televizi. Dále zanalyzovat, jak se vyvíjelo vyobrazení jednotlivých aktérů konce 2. světové války ve stejné zpravodajské relaci jako u první vědecké otázky. Výzkumné otázky a přidružené hypotézy tedy jsou:

³⁷ SCHULZ, Winfried a Irena REIFOVÁ. Analýza obsahu mediálních sdělení. 2., přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

1) Jak se měnil mediální obraz státního svátku konce 2. světové války v hlavním zpravodajském pořadu Československé a České televizi?

H1: Státní ČST poskytovala státnímu svátku větší prostor než její demokratický nástupce.

V komunistickém režimu byl 9. květen jediným uzákoněným státním svátkem. To se promítlo i do vysílání tehdejších *Televizních novin*. Po sametové revoluce se poměr změnil a ve zpravodajské relaci dostala prostor i jiná témata a zájem o mnou zkoumaný státní svátek klesl.

H2: Ve zpravodajství ČST a ČT po roce 1989 se projevil společenský efekt vyprázdňenosti rituálu z předchozích let, tedy státní svátek byl pokryt především prostřednictvím oficiálních státních oslav.

Po sametové revoluci trvalo několik let, než se ustálila československá a česká státnost. Trvalo několik let, než se definovaly nové hodnoty státních svátků. Především u státního svátku „Den vítězství“. Proto se v 90. letech snížil zájem o tento svátek, protože ve společnosti zůstával efekt vyprázdňeného rituálu, jak ho popisují v kapitole *Význam státních svátků v Československu a České republice* a tento efekt se přenesl i do zpravodajství.

H3: Státní ČST se více věnovala oficiálním státním oslavám. Naopak její demokratický nástupce se kromě státních oslav věnoval i občanským iniciativám a historickým souvislostem.

Státní televize ovládaná totalitním režimem využívala zpravodajství pro upevnování své vlády a vytváření dojmu podpory široké veřejnosti, jak podrobněji rozebírám v kapitole *Význam státních svátků v Československu a České republice*. Proto existuje předpoklad, že státní ČST se více soustředila na události organizované nebo s aktivní účastí zástupců státu. Naopak po nástupu demokratického režimu lze předpokládat, že ve zpravodajství ubylo těchto oficiálních událostí a přibylo příspěvků o občanských iniciativách, které za minulého režimu nebylo možné pořádat nebo je ani lidé pořádat nechtěli. Zároveň přibylo historických

reportáží, protože bylo třeba narovnat historická fakta, která byla desítky let měněna podle obrazu totalitního režimu.

H4: V období 1980-1989 se státní svátek využíval i ve zpravodajství ČST k vyhraňování se proti západním režimům a byl využíván k politickému boji. Naopak po roce 1989 se začaly připomínat i negativní historické události vykonané sovětskou armádou a komunistickým režimem.

Další funkcí zpravodajské televize bylo zneužívání státních svátků k vyhraňování se vůči nepřátelským režimům, taktéž popsáno v kapitole *Význam státních svátků v Československu a České republice*. K negativnímu informování bylo však používáno i médium veřejné služby v demokratickém režimu. Lze předpokládat, že se ve zpravodajství negativně informovalo o minulém režimu a spřátelených mocnostech.

H5: Z pohledu regionálnosti byl mediální obraz „Dne osvobození Sovětskou armádou“ spojován především s Prahou jako hlavním městem Československa. Od roku 1990 byly zmiňovány i další regiony. Především ty, o kterých se v komunistickém režimu neinformovalo.

Jelikož na našem území bylo symbolem konce 2. světové války osvobození Prahy jakožto hlavního města Československa, předpokládám, že tomuto regionu byla věnována v rámci zpravodajství největší pozornost. Naopak o regionech osvobozených armádou USA se vůbec neinformovalo, což se změnilo výměnou režimu.

2) Jakým aktérům konce 2. světové války se v průběhu posledních 40 let poskytoval největší prostor a jak se o nich informovalo?

H6: Do roku 1990 byly přisuzovány zásluhy za osvobození Československa z větší části sovětské armádě. Po sametové revoluci se poměr vyrovnal a spojeneckým armádám a sovětské armádě byly přisuzovány stejné zásluhy z pohledu počtu příspěvků a zmínek v nich o jejich zásluhách.

Televize veřejné služby má ve zřizovacím zákoně zakotveno, že má poskytovat objektivní, ověřené, ve svém celku vyvážené a všestranné informace pro svobodné vytváření názorů.³⁸ Proto očekávám, že poměr příspěvků o spojeneckých armádách a sovětské armádě je vyrovnaný. Naopak v předchozím totalitním režimu založeném na ideologických základech Sovětského svazu, lze předpokládat, že informování o jednotlivých aktérech osvobození Československa bylo zkreslené ve prospěch sovětské armády. Tento poměr se začal vyrovnávat až s nástupem demokratického režimu.

H7: Od roku 2003 se kladl větší důraz na zásluhy českých legionářů a účastníkům československého povstání³⁹.

Po konečné zákonné změně a přejmenování svátku na *Den vítězství* v roce 2003 bylo jasné, jaké hodnoty se v tento svátek mají oslavovat. K přejmenování došlo především z důvodu národní hrdosti, z přesvědčení, že se o svou svobodu zasloužil sám československý národ, nikoli že byl pasivní a pouze osvobozen třetími stranami. Historii výkladu státního svátku konce 2. světové války jsem podrobně popsal v kapitole *Historický vývoj státního svátku 8. května Den vítězství a 9. května Den osvobození ČSSR Sovětskou armádou*. Po roce 2003 předpokládám, že se ve zkoumané zpravodajské relaci zvýšil počet příspěvků o zásluhách československých legionářů a exilové vlády, kteří bojovali za osvobození své vlasti.

H8: Po sametové revoluci se postupně snižoval počet zmínek o zásluhách sovětské armády na osvobození Československa.

Po změně režimu předpokládám, že došlo k poklesu zmínek o zásluhách sovětské armády na osvobození Československa. Důležitou roli v této hypotéze hraje změna zákona o zkoumaném státním svátku, kdy se přesunul z 9. května na 8. května. Sovětská armáda přišla do Prahy právě 9. května a tento den je vnímán v Rusku jako den konce 2. světové války. Jelikož zkoumám pouze den příslušící dle československých a českých zákonů oslavám

³⁸ Zákon České národní rady o České televizi, zákon č. 483/1991 Sb. In: . Praha: 1991, 1991. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-483/zneni-0>

³⁹ Pojem československé povstání používám, protože Pražské povstání nazývá pouze civilní osvobození hlavního města. Naopak československé povstání zahrnuje celé povstání na území Československa.

konce 2. světové války, předpokládám, že změna dat těchto oslav zapříčinila méně příspěvků o sovětské armádě v hlavní zpravodajské relaci.

2.3 Popis sledovaných proměnných

Kódovací jednotka je zpravodajský příspěvek hlavního zpravodajského pořadu na ČST a ČT od roku 1980 do roku 2020, týkající se oslav státního svátku konce 2. světové války, který se slavil 9. května a od roku 1992 8. května. Ve sledovaném období byly dostupné záznamy pořadů ze všech roků, kromě roku 1985, který nebyl v archivu ČT nalezen. Za hlavní zpravodajské pořady se považují pořady shrnující události uplynulého dne. V ČST a ČT se jedná o pořady *Televizní noviny*, *Deník ČST* a *Události*. Celkově bylo nalezeno při sběru dat 204 příspěvků o státním svátku konce 2. světové války.

Jako identifikační proměnnou jsem vybral tzv. *IDEC* pořadu, podle kterého lze každý jednotlivý díl najít v archiválním programu ČT, *Provys*. U novějších dílů hlavní zpravodajské relace ČT jsem jako identifikační proměnnou vybral URL odkaz, skrz který je k těmto dílům snadnější přístup. Jako další identifikační proměnnou jsem použil datum vysílání.

Mezi analytické proměnné jsem zařadil následující proměnné:

Rozsah příspěvku

Do této proměnné započítávám slovní úvod moderátora ke konkrétní zprávě. Pokud se během uvedeného příspěvku změní reportér, komentující hlas nebo místo události, považuji to za konec příspěvku. Rozsah příspěvku v kódovací knize uvádím ve vteřinách.

Druh události

Tato proměnná popisuje druh události, která se vztahuje ke státnímu svátku konce 2. světové války. Definoval jsem pět základních událostí, které se k tomuto svátku vztahují:

1 – Státní projev, vojenská přehlídka, pokládání věnců

Jedná se o události, které jsou organizovány oficiálními státními institucemi nebo s účastí zástupců státu.

2 – Slavnostní událost pořádané veřejností bez účasti zástupců vlády

Události zorganizované jednotlivci z řad veřejnosti nebo občanskými spolky a dalšími uskupeními, které nejsou spojeny s žádnou státní institucí a neúčastní se jich zástupci státu.

3 – Historická reportáž

Příspěvek ve zpravodajství, který se věnuje historickému kontextu.

4 – Reportáž s pamětníky a jejich výpověďmi

Příspěvek, ve kterém vypovídá pamětník historických událostí.

5 – Demontrace a manifestace

Sváteční dny jsou často oblíbenou příležitostí pro demonstrace a manifestace. Tato proměnná popisuje organizované demonstrace a manifestace na libovolné téma.

Místo

Proměnná popisuje místo, ke kterému je příspěvek vázán. Zda je příspěvek vázán k městům hrajícím hlavní roli při osvobození Československa, případně k dalším regionům České a Slovenské republiky, nebo se týká zahraničí. Proměnnou jsem rozdělil na tyto hodnoty:

1 – Praha

2 – Bratislava

3 – Brno

4 – Košice

5 – Plzeň

6 – ostatní regiony ČR

7 – ostatní regiony SR

8 – zahraničí

Negativní informace

Jelikož jsou státní svátky využívány i k vyhranění se proti jiným režimům, jak jsem uvedl v kapitole *Význam státních svátků v Československu a České republice*, definoval jsem proměnnou měřící negativní zmínky o dvou hlavních politických ideových směrech

– východní a západní politické režimy. Proměnnou jsem ještě rozdělil na dva druhy. Vyhranění se v rámci aktuálního politického dění a v rámci historického kontextu konce 2. světové války.

0 – příspěvek neobsahoval negativní zmínku

1 – negativní zmínka o NATO, USA a dalších západních režimech v rámci aktuálního dění

2 – negativní zmínka o SSSR nebo komunistickém režimu v rámci aktuálního dění

3 – negativní zmínka o NATO, USA a dalších západních režimech v rámci historického kontextu konce 2. světové války

4 – negativní zmínka o SSSR nebo komunistickém režimu v rámci historického kontextu konce 2. světové války

Zmínka o aktérech konce 2. světové války

V jednotlivých příspěvcích jsem sledoval, o kterých aktérech zasloužilých o konec 2. světové války se zmiňuje. Sledoval jsem zmínky o sovětské, americké, francouzské a britské armádě. Dále jsem sledoval zmínky o československých legionářích z východní a západní fronty a o účastnících československého povstání. Ostatní skupiny, o kterých se ve zpravodajství může hovořit jsem zahrnul do proměnné ostatní. Do této proměnné mohou spadat například partyzáni nebo další národy.

Vydefinované skupiny mohly nabývat těchto hodnot:

0 – ne, tento aktér nebyl v příspěvku zmíněn

1 – ano, tento aktér byl v příspěvku zmíněn

Pořadí prvního příspěvku vztahující se k oslav státního svátku

Tato proměnná má změřit, jak velká důležitost se přikládala oslavám státního svátku v jednotlivých letech. Proměnná nabývá hodnot 1–16.

Celková délka pořadu

Tuto proměnnou jsem zahrnul pro přesnou interpretaci zaznamenaných dat. Jelikož sleduji dlouhé období 40 let, je pochopitelné, že hlavní zpravodajský pořad ČST a ČT prošel změnami, mezi které patří především změna jeho celkové stopáže. Aby šla data správně

interpretovat, je potřeba je vyjádřit v relativních hodnotách. K výpočtu potřebujeme tuto proměnnou, kterou uvádím ve vteřinách.

3 Vyhodnocení výzkumu

Pro vyhodnocení vědeckých otázek a potvrzení nebo vyvrácení jednotlivých hypotéz použiji posbíraná data z 202 příspěvků z hlavních zpravodajských pořadů ČST a ČT týkající se oslav státního svátku konce 2. světové války ze dnů 9. května a později 8. května. 202 příspěvků bylo zaznamenáno v rámci 39 dílů *Televizních novin*, *Deníku ČST* a *Událostí*.

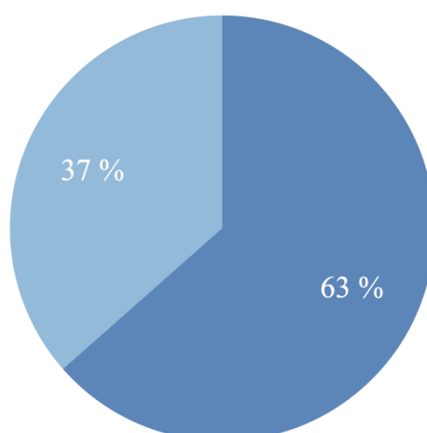
3.1 Jak se měnil mediální obraz státního svátku konce 2. světové války v hlavním zpravodajských pořadech Československé a České televize?

H1: Státní ČST poskytovala státnímu svátku větší prostor než její demokratický nástupce.

Pro odpověď na první hypotézu je potřeba rozdělit data na dvě nesourodá období. Na období od roku 1980 do roku 1989 a období od roku 1990 až 2020. Již z tohoto rozdělení lze vidět odlišnost v délce jednotlivých období. Proto by absolutní čísla byla neodpovídající. Pokud se však převedou do čísel relativních, konkrétně celková stopáž věnující se zprávám o konci 2. světové války v poměru k celkové stopáži pořadu, dostaneme prvotní odpověď na první hypotézu.

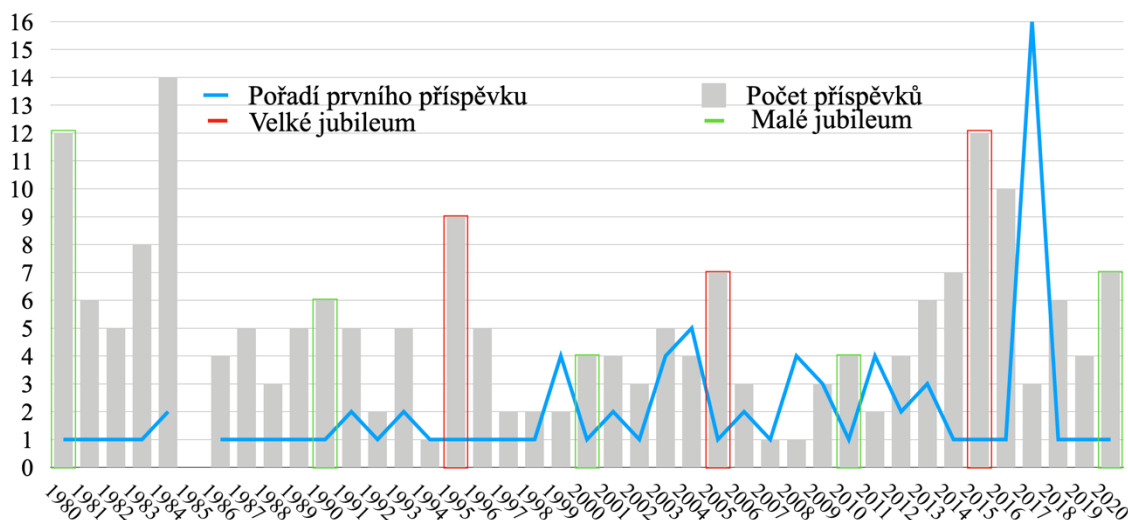
Graf č.1: Kolik procent stopáže bylo průměrně věnováno zprávám o konci 2. světové války

● 1980 – 1989 ● 1990 – 2020

Z grafu číslo 1 lze vyčíst, že ČST za minulého režimu věnovala téměř dvojnásobný čas oslavám zkoumaného státního svátku než její následovník, televize veřejné služby. ČST do roku 1989 věnovala oslavám svátku 63 % stopáže v hlavní zpravodajské relaci *Televizní noviny*. Samotná stopáž zpráv však nevypovídá o přikládané důležitosti státnímu svátku. Přesněji tuto hypotézu zobrazuje graf číslo 2, ve kterém je vyobrazen počet příspěvků týkajících se zkoumaného svátku a pořadí prvního příspěvku o státním svátku ve zpravodajské relaci.

Graf č. 2: Počet příspěvků a pořadí prvního příspěvku týkající se státního svátku konce 2. světové války

Z grafu jednoznačně vyplývá, že od roku 1999 přestal být státní svátek konce 2. světové války primární událostí. Do roku 1999 byla první zpráva o svátku vždy první nebo druhá v pořadí hlavního zpravodajského pořadu. Po roce 1999 jsou viditelné posuny v pořadí. Posun lze vysvětlit větším zaměřením na ostatní události ve společnosti. Při měření jsem si všiml, že zprávu o státním svátku často předešla zpráva o aktuálním politickém dění, přírodních katastrofách, a dokonce o francouzských prezidentských volbách. Volby ve Francii totiž pravidelně připadají na stejné období, jako jsou oslavy konce 2. světové války.

Zajímavé období z pohledu výzkumu nastává v roce 2014. Od tohoto roku se *Den vítězství* vrátil na pozici hlavní zprávy *Události*, až na výjimku v roce 2017. V tento rok došlo k souběhu dvou událostí. Zpravodajství v tento den upřednostnilo výsledky francouzských prezidentských voleb a probíhající vládní krizi v České republice. Proto se první příspěvek o státním svátku objevil jako šestnáctý v pořadí.

Z pohledu počtu příspěvků lze usoudit, že od roku 1992 nastal pokles příspěvků o státním svátku, avšak od roku 2013 se počet příspěvků začal opět navyšovat a první příspěvek se vrátil na první místo zpravodajské relace. Aby se mohlo tvrdit, že se pozornost k tomuto svátku vrací k dobám před rokem 1989, je vše potřeba vyčíslit v relativních číslech stopáže všech příspěvků o *Dni vítězství* k celkové stopáži pořadu. Stopáž všech příspěvků od roku 2013 činila 23 % celkové stopáže pořadu *Události*, což je hluboko pod průměrem v období 1990–2020, které činí 37 %. Lze tedy potvrdit hypotézu číslo 1. Státní ČST doopravdy poskytovala větší prostor *Dnu osvobození Sovětskou armádou* než televize veřejné služby po roce 1990 *Dnu osvobození*, respektive *Dnu vítězství*. Na druhou stranu lze tvrdit, že od roku 2013 nastává trend, kdy je *Dnu vítězství* přikládána větší důležitost, než tomu bylo v předešlých letech od roku 1990.

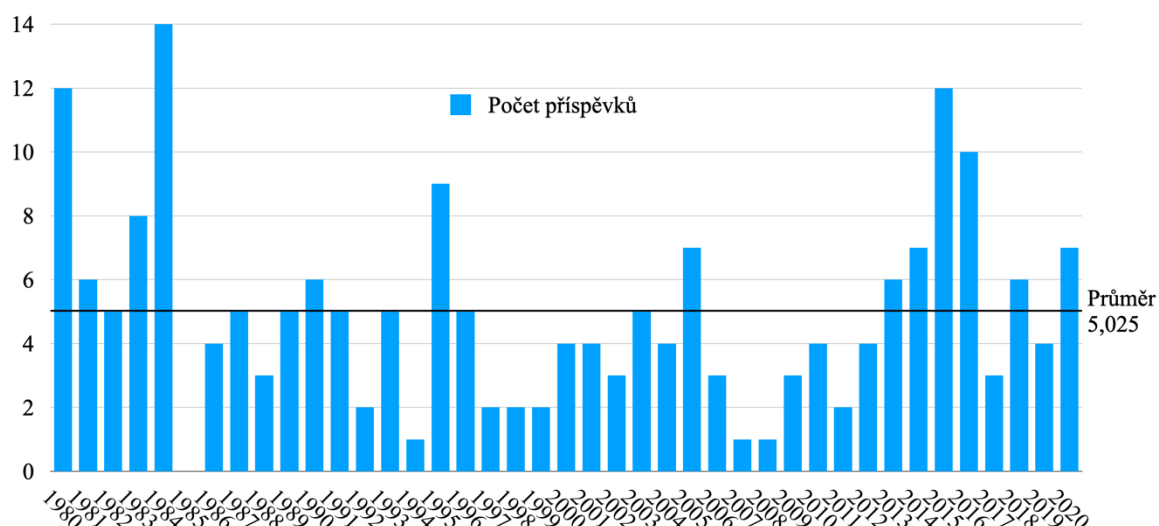
H2: Ve zpravodajství ČST a ČT se po roce 1989 projevil společenský efekt vyprázdňování rituálu z předchozích let, tedy státní svátek byl pokryt především prostřednictvím oficiálních státních oslav.

Druhá hypotéza je pro potvrzení složitější. Je potřeba se podívat na období po sametové revoluci podrobněji. Z hlediska počtu příspěvků je na grafu číslo tři vidět, že k prvnímu viditelnému poklesu došlo v roce 1992, následně v letech 1994, 1998, 1999 a 2000. I

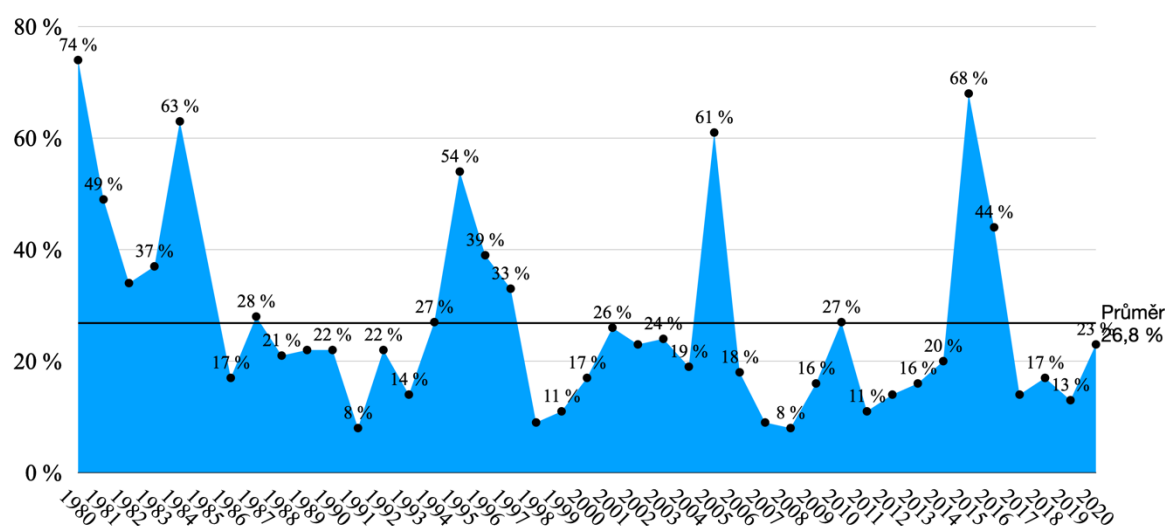
v ostatních letech se počet příspěvků držel pod průměrem, zatímco za minulého režimu kromě roku 1986 a 1988 byl vždy počet příspěvků alespoň průměrný. V roce 1986 byl pokles způsoben havárií v Černobylu, kdy se zpravodajství soustředilo na uklidnění situace kolem havárie.

Tento trend se změnil až v roce 2014. Z pohledu stopáže je znát pokles v celém období po roce 1989. Výjimkou jsou jubilejní roky 1995, 2005 a 2015, jak je vidět na grafu číslo čtyři (graf č. 4).

Graf č. 3: Počty příspěvků v jednotlivých letech v porovnání s průměrnou hodnotou

Graf č. 4: Procentuální poměr stopáže věnované zprávám o konci 2. světové války v jednotlivých letech 1980–2020

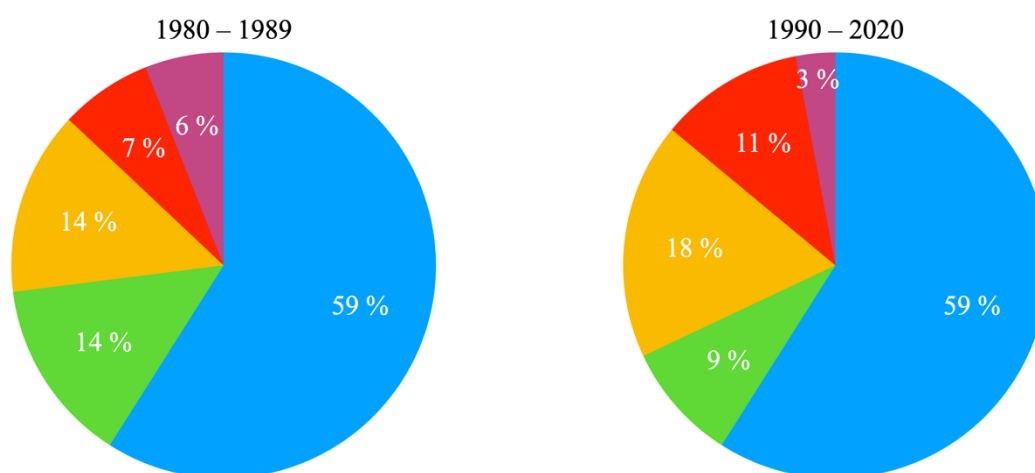

Vyprázdněnost rituálu se kromě nezájmu veřejnosti projevuje zaměřením pouze na symboly a oficiality během státního svátku. Poměr oficiálních událostí v poměru k občanským iniciativám, historickým reportážím a dalším druhům příspěvků je vyobrazen v grafu č.5. V něm můžeme vidět, že se struktura příspěvků příliš neliší. Z hlediska stopáže pokrývají oficiální státní události stejný čas hlavního zpravodajského pořadu v celém sledovaném období. Ani stopáž dalších sledovaných druhů příspěvků se příliš neliší.

Jelikož vyprázdněnost rituálu vychází z organizační rutinizace slavnostních dní, lze předpokládat, že tato rutinizace se přenesla i do novinářské práce. Přenos vyprázdněnosti rituálu do mediálního obrazu státního svátku konce 2. světové války můžeme částečně potvrdit díky poklesu stopáže a novinářskou rutinizaci naopak potvrdit na základě velmi podobné struktury druhů příspěvků v průběhu 40 let. Abychom dokázali zcela potvrdit zkoumaný efekt vyprázdněnosti rituálu, bylo by potřeba zkoumat alespoň další desetiletí před 80. lety.

Graf č. 5: Procentuální poměr stopáže jednotlivých událostí k celkové délce pořadu

- Státní projev, vojenská přehlídka, pokládání věnců
 - Historická reportáž
 - Demonstrace a manifestace
- Slavnostní událost pořadající veřejnosti
 - Reportáž s pamětníky

H3: Státní ČST se více věnovala větší prostor oficiálním státním oslavám, její demokratický nástupce se kromě státních oslav zaměřoval i na občanské iniciativy a historické souvislosti.

Na hypotézu číslo tři můžeme odpovědět prostřednictvím grafu číslo pět. Z první analýzy tohoto grafu lze hypotézu vyvrátit, protože poměr stopáže jednotlivých druhů příspěvků je u obou období podobný. Jelikož se jedná o dvě období ve dvou rozdílných politických režimech, musíme jednotlivé kategorie rozebrat podrobněji. U slavnostních událostí pořádaných veřejností musíme vzít v potaz, že za minulého režimu společenské spolky spadaly pod politický vliv komunistické strany. Často se tak jednalo o slavnostní události navenek organizované z popudu veřejnosti, ve skutečnosti však často nesoucí prvky vládnoucí komunistické strany – především propagandistická hesla. Podobně kriticky se musí nahlížet i na kategorii „demonstrace a manifestace“. Je zajímavé, že zpravodajství tento druh událostí pokrývalo více za minulého režimu. Při sběru dat jsem si ovšem všiml, že se jednalo především o demonstrace a manifestace v zahraničí, které ČST interpretovala jako demonstrace za světový mír. Jednalo se především o demonstrace v USA, Západním Berlíně a Francii. Na tyto příspěvky často navazovaly příspěvky vyhraňující se proti rozmístování atomových zbraní v Evropě. Jednalo se tedy o ideologicky ovlivněné příspěvky ve prospěch vládnoucího režimu. Naopak po roce 1990 se kategorie „demonstrací a manifestací“ věnovala především antifašistickým a nacionálním shromážděním. V kategorii „slavnostní událost pořádaná veřejností“ se naopak zpravodajství věnovalo historickým válečným rekonstrukcím organizovaným občanskými spolky, nezávislými na vládnoucí straně.

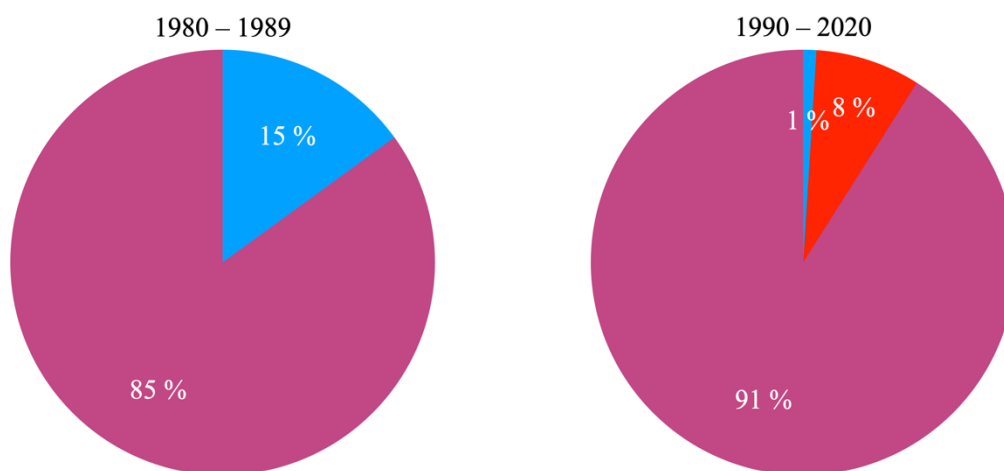
H4: V období 1980–1989 se státní svátek využíval i ve zpravodajství ČST k vyhraňování se vůči západním režimům a k politickému boji. Naopak po roce 1989 se začaly připomínat i negativní historické události vykonané sovětskou armádou a komunistickým režimem.

Vyhranění se vůči určitým režimům bylo měřeno počtem příspěvků, ve kterém byla zmíněna negativní role buď východního, nebo západního bloku, a to v souvislosti s historickým kontextem konce 2. světové války nebo v souvislosti oslav konce 2. světové války s aktuálním dnem. V grafu číslo šest vidíme, že až do změny režimu v roce 1989 se ve zpravodajství státní ČST používal státní svátek jako příležitost vyhranit se vůči západním režimům v rámci aktuálního dne. V 80. letech totiž pokračovala Studená válka. Často bylo používáno spojení o vydobytém míru v Evropě Rudou armádou a jeho narušení Severoatlantickým paktem a USA formou rozmístění jaderných zbraní. Naopak po sametové revoluci se aktuální politická agenda téměř vůbec nevtahovala do zpravodajství o konci 2. světové války. Od roku 1990 se sváteční zpravodajství naopak využívalo k informování o

historických událostech, které minulý režim utajoval, případně postihoval. Zobrazených 8 % příspěvků s negativním zmíněním Sovětského svazu nebo komunistického režimu se nejvíce týkalo persekuce československých legionářů nebo utajování zásluh americké armády na osvobození Československa. Hypotézu číslo 4 tedy na základě těchto dat potvrzujeme. Zpravodajství před rokem 1990 bylo využíváno i k aktuálnímu politickému boji. Naopak po sametové revoluci byla hlavní zpravodajská relace využívána k napravení historických událostí, které byli v době komunistického režimu zatajovány.

Graf č. 6: Negativní zmínky o mocnostech a režimech v kontextu aktuálního dění a historických událostí

- negativní zmínka o NATO, USA a další západní režimy v rámci aktuálního dění
- negativní zmínka o SSSR nebo komunistickém režimu v rámci aktuálního dění
- negativní zmínka o NATO, USA a další západní režimy v rámci historického kontextu konce 2. světové války
- negativní zmínka o SSSR nebo komunistickém režimu v rámci historického kontextu konce 2. světové války
- bez zmínky

H5: Z pohledu regionálnosti byl mediální obraz *Dne osvobození Sovětskou armádou* spojován především s Prahou jako hlavním městem Československa. Od roku 1990 byly zmiňovány i další regiony. Především ty, o kterých se v komunistickém režimu neinformovalo.

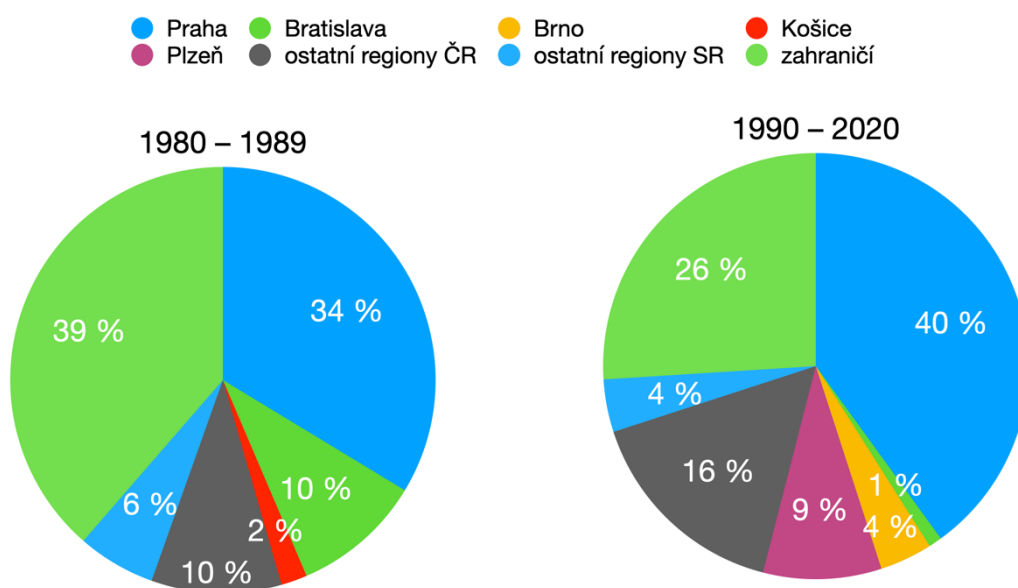
Podle grafu číslo sedm, nemůžeme potvrdit, že mediální obraz *Dne osvobození ČSSR Sovětskou armádou* je spojován především s Prahou. 34 % příspěvků pocházelo z Prahy, ale více příspěvků se týkalo zahraničí (39 %). Nejčastěji se jednalo o příspěvky v té době přátelých socialistických zemí. Lze tedy tvrdit, že mediální obraz *Dne osvobození ČSSR Sovětskou armádou* byl tvořen především z příspěvků ze zahraničí. Co se ovšem

vnitrostátních oslav týče, Praha skutečně byla středobodem příspěvků ve zpravodajství. Další zajímavostí je, že se zpravodajství nevěnovalo druhému největšímu městu ČR, ale naopak druhému největšímu městu SR.

Dále je v období od roku 1990 zřetelný trend, kdy se začalo informovat o událostech v Plzni, o nebyla ve zkoumané zpravodajské relaci před rokem 1990 ani jedna zmínka. Vzrostly také příspěvky o ostatních regionech ČR a příspěvky z Brna. V Brně se v tomto období pravidelně natáčely reportáže ze vzpomínkových akcí z Kounicových kolejí, které gestapo využívalo jako věznici a popravistiště.

V období od roku 1990 můžeme sledovat logický pokles příspěvků z Bratislavy, Košic a ostatních regionů SR. Pokles souvisí s rozpadem Československa. Následkem rozpadu společného státu bylo větší soustředění ČT na české slavnostní události. Zároveň se zvýšil i počet příspěvků z ČR a snížilo se množství příspěvků ze zahraničí.

Graf č. 7: Poměr příspěvků z jednotlivých center oslav, regionů a zahraničí

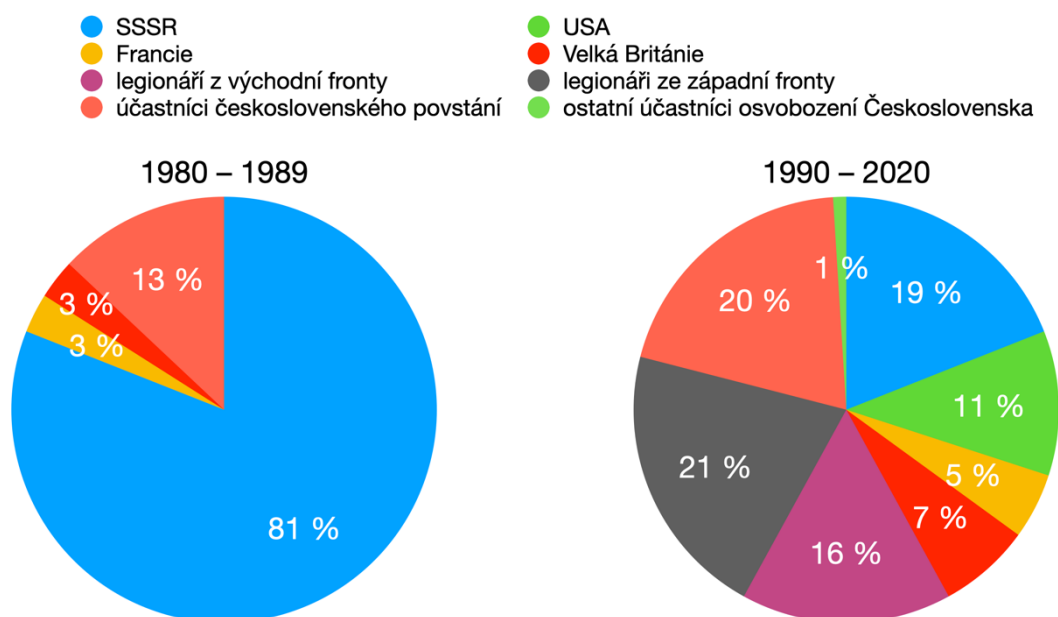
3.2 Jakým aktérům konce 2. světové války se v průběhu posledních 40 let poskytoval největší prostor a jak se o nich informovalo

H6: Do roku 1990 byly přisuzovány zásluhy za osvobození Československa z větší části Rudé armádě. Po sametové revoluci se poměr vyrovnal a spojeneckým armádám a Rudé armádě byly přisuzovány stejné zásluhy.

Graf číslo osm popisuje poměr příspěvků věnující se jednotlivým aktérům konce 2 světové války. Jasně z něho vyplývá, že do roku 1989 skutečně státní ČST byla využívána pro komunistickou propagandu. 81 % příspěvků se týkalo pouze sovětské armády, 13 % příspěvků se týkalo československého povstání. V období 80. let nebyly dokonce zmiňovány ani zásluhy československých legionářů na východní frontě. Důvodem může být kontroverzní vztah Sovětského svazu a následně Ruské federace k našim legionářům.

Naopak po roce 1989 došlo k částečné vyváženosti, tak jak ji vyžaduje současný zákon o ČT. Zásluhy sovětské armády byly zmíněny v 19 % příspěvků, americká armáda v 11 %, československých legionářů z východní fronty v 16 %, československých legionářů ze západní fronty ve 21 % a účastníků československého povstání ve 20 %. Na základě těchto dat potvrzují hypotézu, že do roku 1990 byly přisuzovány zásluhy za osvobození sovětské armádě a po sametové revoluci se poměr příspěvků vyrovnal, a to v duchu zákona o ČT.

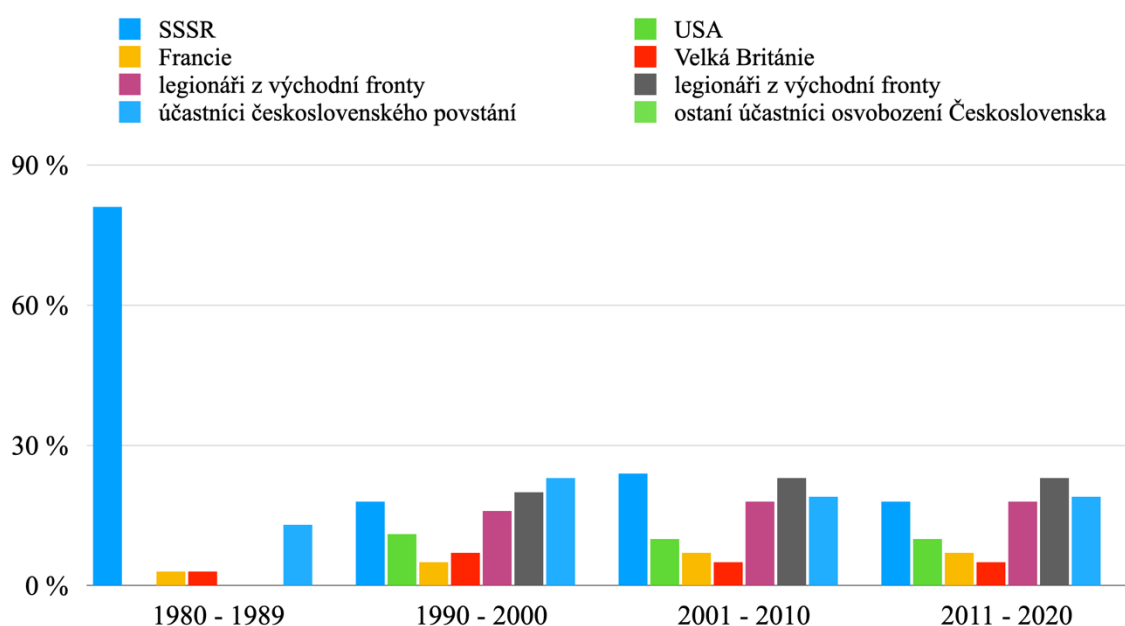
Graf č. 8: Procentuální zastoupení zmínek o aktérech konce 2. světové války rozdělené do období totalitního a demokratického režimu

H7: Od roku 2003 se kladl větší důraz na zásluhy českých legionářů a účastníkům československého povstání.

Odpověď na hypotézu číslo sedm zobrazuje graf číslo devět. V něm jsou zobrazena stejná data jako v předcházejícím grafu. Rozdíl je v jejich rozdělení do období od roku 1990 do roku 2020. Z rozdělení do tří časových období vychází, že větší důraz o zásluhách českých legionářů nezačal až v roce 2003 změnou zákona, ale již v 90. letech. Můžeme tedy tvrdit, že přejmenování státního svátku konce 2. světové války v roce 2003 nemělo vliv na vyšší počet příspěvků o českých legionářích a účastníků československého povstání. Hypotézu číslo sedm tedy vyvracíme.

Graf č. 9: Procentuální zastoupení zmínek o aktérech konce 2. světové války rozdělené do čtyř časových období

H8: Po sametové revoluci se postupně snižoval počet zmínek o zásluhách sovětské armády na osvobození Československa.

Pro vyhodnocení této hypotézy opět použiji graf číslo devět. Hypotéze na základě těchto dat nemohu potvrdit. K poklesu po sametové revoluci doopravdy došlo, to však bylo očekávatelné z důvodu změny vládnoucího režimu. Hypotéza spíše zamýšlela postupný

pokles příspěvků v devadesátých letech a následný pokles na začátku 21. století. Takovému poklesu však nedošlo, ba naopak v letech 2001 až 2010 došlo k navýšení příspěvků o sovětské armádě. Lze tvrdit, že demokratický režim se nijak nevyhraňoval proti bývalému totalitnímu režimu v tom, že by upozadoval zásluhy sovětské armády, tak jak to dělal komunistický režim směrem ke spojeneckým armádám a československým legionářům. Naopak zůstala vyváženost, tak jak má být zachována v rámci medií veřejné služby.

Na pokles neměl vliv ani přesun státního svátku z 9. května na 8. května. Otázkou je, jak tato vyváženost vypadá 9. května, kdy si Ruská federace připomíná konec 2. světové války a zda dostává prostor navíc.

Závěr

Primárním záměrem bakalářské práce bylo zkoumat pomocí kvantitativní obsahové analýzy mediální obraz státního svátku konce 2. světové války za posledních 40 let (od roku 1980 do roku 2020), v hlavních zpravodajských pořadech Československé a České televize. Kvantitativní obsahové analýzy předcházela teoretická část, která měla za úkol popsat historický kontext vývoje zkoumaného státního svátku, ale také obecný vliv státních svátků na společnost a jejich roli pro státní zřízení a v něm žijící společnosti. Teoretická část se věnovala také roli televize během státních svátků.

Teoretická část měla především nastolit celkové téma a vysvětlit proč je důležité mediální obraz státních svátků zkoumat. Z této části vyplynulo, jakým způsobem by mohl vypadat mediální obraz zkoumaného státního svátku v předem definovaném zpravodajství a pomohla k vytvoření vědeckých otázek a přidružených hypotéz.

Praktickou část jsem pojal nejen jako způsob, jak odpovědět na vědecké otázky, ale také jako příležitost si v praxi ověřit jednotlivé fáze kvantitativní obsahové analýzy. Proto jsem do metodologické části zařadil zkoušku spolehlivosti dat. Tato zkouška proběhla v malém vzorku a pouze u dvou proměnných, ale byla důležitá pro celistvost celé metodologie.

Nejdůležitější částí bakalářské práce byla praktická část. Z výsledků kvantitativní obsahové analýzy vyplynulo, že mediální obraz státního svátku konce 2. světové války koreloval v každém období, v té době platným zákonům o státních svátcích a účelům jaké měla státní televize za minulého režimu a současné televizi veřejné služby. Konkrétně, v 80. letech byly vynechávány zásluhy spojeneckých armád a USA na osvobození Československa. Ve zpravodajství se opomíjely také zásluhy československých legionářů, a to jak ze západní fronty, tak i z východní.

Mediální obraz státního svátku v 80. letech sloužil především k potvrzování kontinuity vládnoucího režimu a vyvolávání dojmu podpory široké veřejnosti. Soudím tak ze struktury druhů událostí, o kterých se v 80. letech nejvíce informovalo. Vysílalo se především o oficiálních státních oslavách. V 15 % těchto příspěvků zaznělo vyhranění se proti západním režimům v rámci aktuálního politického dění.

Částečně jsem se v teoretické části dotknul pojmu *vyprázdňenost rituálu*, kterou jsem se snažil přenést i do praktického výzkumu, zda se tento efekt přenesl i do hlavních zpravodajských pořadů ČST a ČT. Bohužel zkoumané období pro potvrzení této teorie bylo příliš krátké. Bylo by zapotřebí do zkoumaného vzorku zařadit také vysílání ze 70. let, které ovšem stále není zdigitalizováno v celé své šíři.

Po sametové revoluci se mediální obraz zkoumaného státního svátku skutečně změnil. Začali se napravovat historické nepravdy a zatajované historické události předchozím totalitním režimem. S demokratickým režimem přišla také národní hrdost, která se projevila především zdůrazňováním zásluh československých legionářů a účastníků československého povstání. Ve struktuře příspěvků se to projevilo zvýšením počtu historických reportáží a příspěvků s pamětníky. Analýza také ukázala, že po roce 1989 se zpravodajství, v den státního svátku konce 2. světové války, změnilo. Zatímco za minulého režimu byly zprávy o oslavách státního svátku vždy nejhůře na druhé pozici, tak od roku 1998 přestaly být oslavy státního svátku hlavní zprávou dne, tedy aspoň ne každoročně. Začali se upřednostňovat zprávy o aktuálním dění, například světové politické události nebo výjimečné aktuální dění z tuzemska. V posledních letech se však vrací trend, kdy se státní svátek *Den vítězství* opět stává hlavní zprávou dne. Pro potvrzení tohoto trendu je však potřeba sledovat následující roky.

V úvodu bakalářské práce jsem zmínil, že analýzu provádím také z důvodu, abych dokázal argumentovat na tvrzení, že současné zpravodajství se podobá tomu z minulého režimu. Výsledky mé kvantitativní obsahové analýzy mohou požit pro argumentaci, že tomu tak není. Pokud by tomu tak bylo, současné zpravodajství by využívalo událostí státního svátku pro vyhraňování se proti určitým zahraničním mocnostem v kontextu aktuálního dění. Z analýzy vyplývá, že se tak neděje. Pouze se narovnávají historické nepravdy a zmiňují se zatajované události. Právě nárůst příspěvků na zmíněné téma může vyvolávat dojem, že se zpravodajství využívá k mediálním útokům proti Ruské federaci, tak jak Sovětský svaz využíval zpravodajství k mediálním útokům proti západním režimům.

Během tvorby bakalářské práce jsem zjistil další přidružená témata, která úzce souvisí s mým výzkumem a stála by za ověření. Například studie Elihu Katze, *Holiday*

Broadcasting, nelze kvalitně ověřit mým zvoleným způsobem. Role televize během státních svátků, jak popsal Elihu Katz, by bylo lepší ověřit rozborem programových schémat v jednotlivých letech.

Dále si uvědomuji, že poměr dat z období komunistického režimu a demokratického uspořádání Československa a následně České republiky je ve velkém nepoměru. V budoucnu bych ocenil, pokud by někdo ověřil výsledky mého výzkumu, o díly *Televizních novin* ze 70. a 60. let. I přes tuto odchylku považuji zdroj zkoumaných dat o dostačující pro mnou interpretované výsledky.

Summary

The primary purpose of the bachelor's thesis was to examine, using quantitative content analysis, the media image of the national holiday of the end of World War II in the last 40 years (from 1980 to 2020), in the main news programs of Czechoslovak and Czech Television. Quantitative content analysis was preceded by a theoretical part, which had the task of describing the historical context of the development of the studied public holiday, but also the general influence of public holidays on society and their role for the state establishment and society living in it. The theoretical part also dealt with the role of television during public holidays.

The quantitative content analysis showed that the state TV was actually abused during public holidays for the purposes of the totalitarian regime. Merits for the liberation of Czechoslovakia by Allied armies and Czechoslovak legionaries were kept secret. After the Velvet Revolution, the media image of the national holiday in question really changed. Historical untruths and hidden historical events began to be corrected by the previous totalitarian regime. National pride also came with the democratic regime, which manifested itself primarily in emphasizing the merits of Czechoslovak legionaries and participants in the Czechoslovak uprising. In the structure of the contributions, this was reflected in an increase in the number of historical reports and contributions with witnesses. The analysis also showed that after 1989, the news, on the national holiday of the end of World War II, changed. While under the previous regime, reports of public holidays were always the worst in second place, since 1998, public holiday celebrations have ceased to be the main news of

the day, at least not every year. Priority was given to current affairs reports, such as world political events or exceptional domestic affairs. In recent years, however, the trend has returned, with the national holiday Victory Day once again becoming the main news of the day. However, the following years need to be monitored to confirm this trend.

I am aware that the ratio of data from the period of the communist regime and the democratic organization of Czechoslovakia and subsequently the Czech Republic is in great disproportion. In the future, I would appreciate if someone could verify the results of my research, about the works of Televizní noviny from the 70's and 60's. Despite this deviation, I consider the source of the examined data to be sufficient for the results interpreted by me.

Použitá literatura

JANDOUREK, Jan. Sociologický slovník. Vyd. 2. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-269-0.

ŠIMÍČEK, Vojtěch, Jan FILIP, Pavel MOLEK, Lenka BAHÝLOVÁ, Milan PODHRÁZKÝ, Radovan SUCHÁNEK a Ladislav VYHNÁNEK. Ústava České republiky – Komentář. Praha: Linde Praha, 2010. 1536 s. ISBN 978-80-7201-814-7.

FROLEC, Václav. Čas života. Brno: Blok, 1985. ISBN 47-006-85.

OZOUF, Mona. Revoluční svátky: 1789-1799. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2006. ISBN 80-732-5094-2.

VÁLKA, Josef. Homo festivans. In BŮŽEK, V., P. KRÁL a (ed.). *Slavnosti a zábavy na dvorech a v rezidenčních městech raného novověku*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2000. s. 5-19. Opera historica 8. ISBN 80-7040-384-5.

MORLEY, David. Electronic Communities and Domestic Rituals. SKOVMAND, Michael a Kim Christian SCHRODER. Media Cultures: Reappraising Transnational Media. Londýn: Routledge, 1992, s. 66-88. ISBN 9781138699557.

SCHULZ, Winfried a Irena REIFOVÁ. Analýza obsahu mediálních sdělení. 2., přeprac. vyd. Praha: Karolinum, 2004. ISBN 80-246-0827-8.

ŠEBEŠ, Marek. ČAS A TELEVIZE: Čtyři aspekty časové organizace televizního vysílání a každodenního života. Communication Today. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2010, (2), 6. Dostupné také z: <https://www.communicationtoday.sk/download/2/2010/Sebes%20-%20CT%202-2010.pdf>

KATZ, Elihu. Broadcasting Holidays. Sociological Inquiry. University of Pennsylvania, 1998, 68(2), 230-241. DOI: 10.1111/j.1475-682X.1998.tb00463.x. ISSN 0038-0245. Dostupné také z: <http://doi.wiley.com/10.1111/j.1475-682X.1998.tb00463.x>

CVVM. Vztah Čechů ke státním svátkům – říjen 2019. Dostupné také z: https://cvvm.soc.cas.cz/media/com_form2content/documents/c2/a5065/f9/ov191211.pdf

Důvodová zpráva k návrhu na úpravu svátkového práva, tisk č. 587. Praha: Národní shromáždění, 1951. Dostupné také z: https://www.psp.cz/eknih/1948ns/tisky/t0587_00.htm

Stenoprotokol 22. schůze. In: Praha: Poslanecká sněmovna ČR, 2003, ročník 2003. Dostupné také z: <https://www.psp.cz/eknih/2002ps/stenprot/022schuz/s022038.htm>

SUCHÁNEK, Radovan. Vývoj svátkového práva od vzniku ČSR po současnost. Suchánek, Radovan. In: Státnost česká a československá – tradice a kontinuita. Příspěvky přednesené na vědecké konferenci konané ve dnech 4.-5. 6. 1998 v Zahrádkách/Praha: Univerzita Karlova – Karolinum, 1999 s. 103-114.

Diplomové práce

SOCHA, Jan. Utváření a proměny historických narativů v době společenských a politických změn v průběhu let 1988-1990. Praha, 2010. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce PhDr. Jan Randák, Ph.D.

SOBOTKOVÁ, Jitka. Komunistické slavnosti v Československu v letech 1948–1989. Olomouc, 2011. Disertační práce. Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci Katedra historie. Vedoucí práce Prof. PhDr. Jana Burešová, CSc.

KUČERA, Milan. Právní úprava státních svátků v České republice: Historický vývoj, současný stav a mikrokomparatistická právní studie. Praha, 2007. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze.

Zákony

Zákon o státním svátku, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech. Praha: Národní shromáždění, 1951. Dostupné také z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=93&r=1951>

218/1991 SB. Zákon, kterým se mění a doplňuje zákon č. 93/1951 Sb., o státním svátku, o dnech pracovního klidu a o památných a významných dnech, ve znění pozdějších předpisů. Praha: Federální shromáždění České a Slovenské Federativní republiky, 1991.

Zákon České národní rady o České televizi, zákon č. 483/1991 Sb. In: . Praha: 1991, 1991. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-483/zneni-0>

Zdroj zkoumaných dokumentů

Televizní noviny. 9.5. Praha: Československá televize, 1980. IDEC: 28045190084.

Televizní noviny. 9.5. Praha: Československá televize, 1981. IDEC: 28145190374.

Televizní noviny. 9.5. Praha: Československá televize, 1982. IDEC: 28245190232.

Televizní noviny. 9.5. Praha: Československá televize, 1983. IDEC: 28345190487.

Televizní noviny. 9.5. Praha: Československá televize, 1984. IDEC: 28445190627.

Televizní noviny. 9.5. Praha: Československá televize, 1986. IDEC: 28645190603.

Televizní noviny. 9.5. Praha: Československá televize, 1987. IDEC: 28745190846.

Televizní noviny. 9.5. Praha: Československá televize, 1988. IDEC: 28845190906.

Televizní noviny. 9.5. Praha: Československá televize, 1989. IDEC: 28945190914.

Deník ČST. 9.5. Praha: Československá televize, 1990. IDEC: 29045190522.

Deník ČST. 9.5. Praha: Československá televize, 1991. IDEC: 29141190305.

Deník ČST. 9.5. Praha: Československá televize, 1992. IDEC: 29241190860.

Deník ČST. 8.5. Praha: Československá televize, 1993. IDEC: 29341100447/0128.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 1994. IDEC: 29441100447/0128.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 1995. IDEC: 29541100010/0508.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 1996. IDEC: 29541100010/0508.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 1997. IDEC: 29541100010/0508.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 1998. IDEC: 29541100010/0508.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 1999. IDEC: 29541100010/0508.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2000. IDEC: 29541100010/0508.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2001. IDEC: 29541100010/0508.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2002. IDEC: 29541100010/0508.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2003. IDEC: 29541100010/0508.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2004. IDEC: 29541100010/0508.

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2005. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/205411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2006. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/206411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2007. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/207411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2008. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/208411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2009. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/209411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2010. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/210411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2011. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/211411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2012. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/212411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2013. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/213411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2014. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/214411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2015. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/215411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2016. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/216411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2017. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/217411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2018. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/218411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2019. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/219411000100508/>

Události. 8.5. Praha: Česká televize, 2020. Dostupné také z:
<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/220411000100508>

Teze bakalářské práce

SCHVÁLENO

ANO, 17.6.19 MJ

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Kubánek Michal	Razítko podatelny:
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2017/2018	
E-mail diplomantky/diplomanta: 24156664@fsv.cuni.cz	
Studijní obor/forma studia: Mediální a komunikační studia/kombinovaná	
Název práce v češtině: Oslavy konce Druhé světové války ve vysílání Československé a České televize	
Název práce v angličtině: Celebrations of end World War II in broadcasting Czechoslovak and Czech television	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013): (diplomovou práci je možné odevzdat <u>nejdříve po dvou semestrech</u> od schválení tezí) LS 2019/2020	
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Státní svátky odkazují na události významné pro obyvatele konkrétního státu či významné osobnosti ze státních dějin. Posilují společné představy členů národa, že jejich životní úděl je odlišný od osudu jiných narodů. Proto je důležitý i jejich mediální obraz v jednotlivých médiích. Státní svátek 8. května - Den vítězství/9. květen – Den osvobození ČSSR Sovětskou armádou prošel několika zvraty v naší historii, a tak se měnil i jeho mediální obraz. Cílem práce je kvantitativní a kvalitativní metodou zkoumat změnu mediálního obrazu v Československé televizi a České televizi v rozdílných politických režimech a zjistit, jakým aktérům a tématům se během zmíněných státních svátků kladl důraz a jak se měnila struktura mediálních výstupů.	
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): 1. Úvod 2. Teoretická část 2.1. Význam státních svátků v Československu a České republice 2.2. Historický vývoj státního svátku 8. května Den vítězství 2.3. Historický vývoj státního svátku 9. května Den osvobození ČSSR Sovětskou armádou 2.4. Význam televize během státních svátků 3. Metodologie 3.1. Výzkumné otázky 3.2. Kvantitativní a kvalitativní obsahová analýza 4. Vyhodnocení sebraných dat 4.1. Výsledky kvantitativní a kvalitativní analýzy 4.2. Komparace dat o 8. května - Den vítězství/9. květen – Den osvobození ČSSR Sovětskou armádou 5. Závěr	
Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): Zpravodajské relace z archivu České televize od roku 1980	
Postup (technika) při zpracování materiálu: Kombinace kvantitativní a kvalitativní metody zpracování dat	
Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků): Trampota, T., Vojtěchovská, M.: Metody výzkumu médií. Praha: Portál, 2010. (Kniha na praktických příkladech ukazuje zásady výzkumu médií a obsahuje metodologické manuály pro jednotlivé typy výzkumu) Štoll, M. (2019). Television and Totalitarianism in Czechoslovakia. From the First Republic to the Fall of Communism. New York: Bloomsbury Publishing. (Kniha popisuje vývoj a především význam Československé televize v komunistickém režimu a v posledních kapitolách se věnuje participaci Československé televize při Sametové revoluci a vzniku veřejnoprávního vysílání.) Gunter, B. (1997): Measuring Bias on Television. Luton: John Libbey Media. (Kniha zkoumá problematiku nestrannosti a předpojatosti v rámci objektivní, se zvláštním zřetelem na vysílání zpráv v televizi.) Schulz, W., Reifová, I., Kol. Analýza obsahu mediálních sdělení. Praha: UK Praha, nakl. Karolinum, 2005. (Kniha ukazuje způsoby kvantitativního rozboru masové mediálně sdělení a vyhodnocování zpravodajství.)	

<p>Cysařová, J.: Československá televize v období zániku komunistického režimu a vítězství demokratické revoluce, Jarmila Cysařová, 1999. (Kniha popisuje fungování Československé televize během posledních let komunistického režimu a následné přeměny v demokratický režim.) Suchánek, R.: Vývoj svátkového práva od vzniku ČSR po současnost. Suchánek, Radovan. In: Státnost česká a československá - tradice a kontinuita. (Kniha podrobně popisuje vývoj československých a českých státních svátků z pohledu svátkového práva v našich právních předpisech.)</p>
<p>Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborové blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)</p> <p>HLAVICOVÁ, Lenka. Mediální konstrukce státnosti: programová skladba českých celoplošných televizních stanic během státních svátků po roce 1990. 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze Fakulta sociálních věd katedra mediálních studií. Vedoucí práce prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D.</p> <p>VLASÁKOVÁ, Šárka. Vývoj programového schématu Československé televize v letech 1970 – 1985. 2009. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze Fakulta sociálních věd Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Vedoucí práce PhDr. Petr Bednařík, Ph.D.</p> <p>SOBOTKOVÁ, Jitka. Komunistické slavnosti v Československu v letech 1948–1989. 2011. Dizertační práce. Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci Katedra historie. Vedoucí práce prof. PhDr. Jana Burešová, CSc.</p> <p>MATUŠKOVÁ, Marcela. Mediální konstrukce státnosti: Programová skladba českých celoplošných televizních stanic během státních svátků po roce 1990. 2009. Bakalářská diplomová práce. Masarykova univerzita Fakulta sociálních studií Katedra mediálních studií a žurnalistiky. Vedoucí práce PhDr. Václav Štětka, Ph.D.</p>
<p>Datum / Podpis studenta/ky</p> <p style="text-align: center;">28.5. 2019 </p>

<p>TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:</p> <p>Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:</p> <p>Případně doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:</p> <p>Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.</p> <p>Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.</p> <p style="text-align: center;">KŘEČEK JAN 28.5.19 </p> <p>Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga Datum / Podpis pedagožky/pedagoga</p>

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTISTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO OBORU.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Kódovací kniha kvantitativní obsahové analýzy (seznam)

Příloha č. 2: Kódovací arch kvantitativní obsahové analýzy (přiložen zvlášť jako soubor .xls)

Přílohy

Příloha č. 1: Kódovací kniha kvantitativní obsahové analýzy

1. IDEC/URL

2. Datum

3. Rozsah příspěvku

4. Druh události

- 1 – Státní projev, vojenská přehlídka, pokládání věnců
- 2 – Slavnostní událost pořádaná veřejností bez účasti zástupců vlády
- 3 – Historická reportáž
- 4 – Reportáž s pamětníky a jejich výpovědi
- 5 – Demonstrace a manifestace

5. Místo

- 1 – Praha
- 2 – Bratislava
- 3 – Brno
- 4 – Košice
- 5 – Plzeň
- 6 – ostatní regiony ČR
- 7 – ostatní regiony SR
- 8 – zahraničí

6. Negativní informace

- 0 – příspěvek neobsahoval negativní zmínku
- 1 – negativní zmínka o NATO, USA a další západní režimy v rámci aktuálního dění
- 2 – negativní zmínka o SSSR nebo komunistickém režimu v rámci aktuálního dění
- 3 – negativní zmínka o NATO, USA a další západní režimy v rámci historického kontextu konce 2. světové války
- 4 – negativní zmínka o SSSR nebo komunistickém režimu v rámci historického kontextu konce 2. světové války

7. SSSR

0 – Ne, tento aktér nebyl v příspěvku zmíněn

1 – Ano, tento aktér byl v příspěvku zmíněn

8. USA

0 – Ne, tento aktér nebyl v příspěvku zmíněn

1 – Ano, tento aktér byl v příspěvku zmíněn

9. Francie

0 – Ne, tento aktér nebyl v příspěvku zmíněn

1 – Ano, tento aktér byl v příspěvku zmíněn

10. Velká Británie

0 – Ne, tento aktér nebyl v příspěvku zmíněn

1 – Ano, tento aktér byl v příspěvku zmíněn

11. Českoslovenští legionáři z východní fronty

0 – Ne, tento aktér nebyl v příspěvku zmíněn

1 – Ano, tento aktér byl v příspěvku zmíněn

12. Českoslovenští legionáři ze západní fronty

0 – Ne, tento aktér nebyl v příspěvku zmíněn

1 – Ano, tento aktér byl v příspěvku zmíněn

13. Účastníci československého povstání

0 – Ne, tento aktér nebyl v příspěvku zmíněn

1 – Ano, tento aktér byl v příspěvku zmíněn

14. Ostatní

0 – Ne, tento aktér nebyl v příspěvku zmíněn

1 – Ano, tento aktér byl v příspěvku zmíněn

15. Pořadí prvního příspěvku týkající se oslav státního svátku

16. Celková délka pořadu